AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.– bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Past. S Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.–
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Vervreemdt Nederland van het Christendom?

Het gevaar van vervreemding van het Christendom bedreigt alle volken van het avondland op gelijke wijze; Zij is het gevolg van de verwereldlijking van de geest, welke zich sedert het rationalisme heeft voltrokken.

Na de wereldooriog is deze verwereldlijking weliswaar enigermate in haar voortgang gestuit, en is er zelfs een streven naar het spirituele merkbaar, maar de afbraak van het Christendom gaat toch verder.

Deze rationalistische vervreemding van het Christendom vertoont zich niet overal als afval van elke religie; we kunnen zelfs zeggen, dat er wellicht nog nooit zoveel nieuwe godsdiensten ontstaan zijn als juist in de laatste decennia. We behoeven nu nog niet juist aan Duitsche godsdienstvormen te denken; want van gelijke aard is b.v. de Floracultus in Italië; de cultus van het witte paard in Hongarije; het nieuwe Keltische heidendom in Ierland en de liberaal-Katholieke kerk in Nederland.

Veel belangrijker echter dan zulke uitlopers van het religieus liberalisme is het openlijk prijsgeven van elke religie. Hoe Nederland in dit opzicht zich ontwikkelt (beter zou misschien zijn, degenereert) heeft Dr. Gregor Uhlhorn beschreven in de Juli aflevering van „Schönere Zukunft" waaraan we enige cijfers ontlenen.

De stevige Calvinistische traditie heeft het moederland lang voor geestelijke omwentelingen behoed. Maar sedert het begin dezer eeuw is het aantal dergenen, die niet tot een kerk behoren, in Nederland ongeveer verdrievoudigd; van 1920 tot 1980 is het verdubbeld.

In 1909 waren in Nederland 4,97% onkerkelijken, in 1920 7,77% en in 1930 reeds 14,42% of 1.144.393 personen.

Het aantal leden van kerken daalde van 95% in 1909 tot 85,45% in 1930. In 199 van de 1078 gemeenten van Nederland behooren 10% der bevolking tot generlei kerk; in 53 dezer 199 gemeenten bedraagt dit percentage 25 en meer. In twee gemeenten is het aantal kerklozen zelfs groter dan het aantal kerkleden.

Evenals overal in Europa zijn ook in Nederland de grote steden centra van goddeloosheid; evenals overal is ook in Nederland bij vele tienduizenden de afkeer van het godsgeloof het geestelijk antwoord op nood en sociaal onrecht.

In steden met meer dan 100.000 inwoners bedraagt het aantal goddelozen 27,59 %, in gemeenten beneden de 2000 inwoners slechts 2,9%.

Een bijzonder gevaar voor de godsdienstige toekomst van Nederland schuilt in het feit, dat de jongere generaties blijkbaar heel sterk door de ongodsdienstigheid worden bedreigd. Terwijl namelijk bij personen van 50 tot 60 jaar het aantal godsdienst-lozen 11,64 % en bij personen tussen 60 en 70 jaar, 8,52 % bedraagt, behoren van de mannen en vrouwen van 30 tot 40 jaar niet minder dan 17 % tot generlei kerk; dat is 2,48 meer dan het gemiddelde.

En dit percentage zal zich mettertijd nog meer ten nadele der kerken wijzigen.

Aan katholieke kant is door de opbloei der katholieke jeugdorganisatie, menselijkerwijs gesproken de toekomst verzekerd.

Of echter het protestantse Nederland in staat zal zijn iets dergelijks te presteren? Het is onlochenbaar dat het Protestantisme ook in Nederland veel minder weerstand kon bieden aan de ontkerkelijking dan de katholieken.

In de protestantse provincies is de onkerkelijkheid het grootst: in Noord-Holland beloopt zij 28,51 % in Friesland 23,17%; in Groningen 21,48 %. De katholieke zuidelijke provincies tonen daartegen veel gunstiger cijfers, ofschoon zij sterk geïndustrialiseerd en een omvangrijk proletariaat hebben.

De katholieke kerk in Nederland heeft over het algemeen door het opdringen der onkerkelijkheid geen numeriek verlies geleden.

Het aantal katholieken in de Nederlandse bevolking is van 35,02 % in 1909 gestegen tot 35,61 in 1920 en 36,42 % in 1930.

In dit laatste jaar bereikten de katholieken van Nederland met 2.890 000 gelovigen voor het eerst de voorste plaats order de godsdiensten des lands; de Nederl. Hervormde Kerk kwam met 2.732.333 leden op de tweede plaats. Op de derde plaats al komen de onkerkelijken met 1.144393.

De groei der onkerkelijkheid geschiedt dus, wat het eindresultaat betreft — natuurlijk zijn ook vele katholieken van hun kerk vervreemd, maar de verliezen konden meer dan goedgemaakt worden — uitsluitend ten nadele van het protestantisme.

Het Nederlands protestantisme wordt vooral bedreigd door de geboortebeperking, die bij de katholieken lang niet zo'n ontstellenden omvang heeft aangenomen als bij de protestanten.

Van de kinderen beneden de elf jaar zijn al 41% katholiek.

Van de menschen van 70 tot 80 jaar daarentegen slechts 31%.

Aan de andere kant zijn van de generatie 70—80 jarigen nog 44% Nederlands Hervormd, van de 60—70 jaren 41.64%, van de 20—30 jarigen nog slechts 33,38% en ven de 10—20 jarigen 33.42%.

Daarbij moet in aanmerking worden genomen, dat deze verschuiving der getalverhouding geenszins wijst op een massa-bekeering tot de katholieke kerk; zij is toe te schrijven aan het feit, dat het protestantisme veel minder weerstand heeft kunnen bieden aan de afval van de godsdienst en aan het neo-malthusianisme.

Ook de secten en de Gereformeerde kerk brengen veel verlies toe aan de oude Hervormde Kerk.

De verantwoordelijkheid voor de handhaving van het onverkorte christelijke geloof in Nederland rust thans in de eerste plaats op de katholieke kerk, die getoond heeft het best de strijd te kunnen volhouden tegen de vervreemding van het godsdienstig denken. Het zal de grootste inspanning vergen om deze taak goed te vervullen.

Wat een Protestant zegt van het Eucharistisch Congres te Buenos Aires.

In de N. C. J. C. News Service wordt het volgend citaat aangehaald uit „The Christian Century", een Protestants weekblad:

„Eucharistische Congressen zijn altijd massale bewegingen. Op dat van Buenos Aires was de opkomst eenvoudig niet meer te tellen. Bezoekers aan een Euch. Congres worden niet geteld per hoofd, aan een contrôletentje; zij worden gemeten per hectare als ze een openluchtbijeenkomst hebben rond het altaar of samenstromen om de processie met den kardinaal voorbij te zien komen. Deze schouwspelen brengen de toeschouwers met honderdduizenden op de been, onverschillig of elk afzonderlijk met een diep of oppervlakkig geloof bezield is. Met aftrek van de niet- of weinig godsdienstige elementen die zich bevonden onder de „millioen" die naar men zegt op een openbaar plein bij een ceremonie tegenwoordig waren, dan is het aantal waer gelovigen dat bij deze demonstratie was samengekomen, nog ontzaggelijk groot. Het zijn numeriek de grootste moderne religieuze bijeenkomsten.

Het is juist zoo sterk dat het *godsdienstige* bijeenkomsten zijn. Het zijn geen vergaderingen om handelstransacties tot stand te brengen of beslissingen te nemen, maar om zich met elkander te verenigen in de dienst des Heren. Er zijn maar weinig Protestanse bijeenkomsten op grote schaal met een zuiver bovennatuurlijk doel. Laten we maar gerust zeggen er is er *niet een*.

Dit feit moge verklaring vinden op [illegible] het Protestantisme niet aansprakelijk is: het is niet te min een feit.....!

Als massa demonstratie van aanhankelijkheid aan een Kerkgenootschap en de ernstige behartiging van een zuiver geestelijke zaak in een maatschappij die werelds is tot het krankzinnige toe. verdient een Euch. Congres het volste respect van iederen ooggetuige."

De Curaçaose Missie in 1933.

Aan het Koloniaal Missietijdschrift ontlenen wij het volgende verslag:

De Katholieke Missie van Curaçao, verdeeld over de zes eilanden Curaçao, Aruba, Bonaire, St. Martin, St. Eustatius, en Saba, telde einde 1933 66.975 zielen, waarvan ruim 3.500 vreemdelingen; de rest inlanders.

Er werden 2503 doopsels toegediend, waarvan 50 aan volwassenen.

Het getal vormelingen bedroeg 1732.

Aan hun Paasplicht voldeden er 37.419.

Eerste-Communicanten 1528.

Het aantal Huwelijken 453.

Het aantal H. Communies bedroeg 822.835.

De meisjes-congregaties hadden 1387 leden.

De jongens-congregaties hadden 610 leden.

Het Apostolaat des Gebeds, dat in het afgelopen jaar is opgericht, telt ongeveer 10.000 leden.

Aan het Missie-werk wijden zich 42 priesters, terwijl er nog 3 werkzaam zijn in het bisdom Guadeloupe, n.l. op het Frans gedeelte van St. Martin en 2 op het eiland St. Bartelemy.

1 Curaçaoënaar, die zijn studies gemaakt heeft aan het Groot Seminarie van Caracas, Venezuela, werd in het afgelopen jaar op Curaçao priester gewijd en is thans aldaar werkzaam.

3 jongelingen ontvangen de eerste opleiding voor het H. Priesterschap in Nederland.

De scholen der Missie werden bezocht door 9.423 kinderen.

Aan het onderwijs wijden zich de Eerw. Zusters Franciscanessen van Roosendaal, en wel in het stadsgedeelte Otrabanda van Willemstad, in de buitendistricten van het Westelijk deel van Curaçao en op het eiland Bonaire.

De Eerw. Zusters van Schijndel, in het stadsgedeelte Pietermaai van Willemstad, en in de buitendistricten van het Oostelijk deel van het eiland.

De Eerw. Zusters Dominikanessen van Voorschoten, op het eiland Aruba en op de eilanden St. Martin, St. Eustatius en Saba.

De Eerw. Fraters van Tilburg, in de beide stadsgedeelten van Willemstad, en in hoofdplaatsen van de eilanden Aruba en Bonaire.

Aan de verpleging der zieken wijden zich:

op Curaçao, de Eerw. Zusters Franciscanessen van Breda. in het St. Elizabeth's gasthuis, waar in 1933 1701 patiënten werden opgenomen, met 74.006 verpleegdagen. Hier zijn werkzaam 50 Zusters, en 26 bedienden.

De Eerw. Zusters wijden zich eveneens aan de verpleging der krankzinnigen, in het gesticht „Monte Cristo", waar eind 1933 173 patienten verpleegd werden, en 13 Zusters werkzaam waren.

En ook nog aan de verpleging van melaatsen, in het gesticht „Zaquito", waar eind 1933 20 patienten verpleegd werden, en 7 Zusters werkzaam waren. In het afgelopen jaar is het St. Elisabeths-gasthuis aanmerkelijk uitgebreid.

De Zusters Dominikanessen wijden zich aan de verpleging der zieken, op Aruba in het St. Petrus van Verona-hospitaal, en op St. Martin in het St. Rosa-hospitaal.

De Zusters Franciscanessen van Roosendaal, op Bonaire in het St. Franciscus-hospitaal.

Aan de verpleging van wezen en verwaarloosde kinderen wijden zich:

De Eerw. Fraters van Tilburg in het St. Vicentius-gesticht te Scherpenheuvel, waar eind 1933 aanwezig waren 21 wezen en 54 voogdij-jongens, die er behalve gewoon schoolonderricht, onderwijs ontvangen in de verschillende ambachten.

De Eerw. Zusters van Schijndel in het meisjesweeshuis te Santa Rosa, waar eind 1933 aanwezig waren 24 wezen en 21 voogdij-kinderen.

Op sociaal gebied hebben wij:

De *„Curaçaosche Roomsch-Katholieke Volksbond"*. Deze telde eind 1933 720 mannelijke en 1347 vrouwelijke leden.

De Volksbond heeft een Arbeidsbeurs, ziekenfonds, begravenisonderneming, ambachtsschool „St. Jozef", waar 36 jongelingen onderricht ontvangen in hout- en 26 in metaal-bewerking. Zijn orgaan is „La Union" in de volkstaal.

St. Thomas-kring, voor de jongelui van de nette burgerstand.

Centraal Bureau voor jeugdorganisatie, met eigen bibliotheek, en een jeugdblad „Adilanti" voor de rijpere jeugd, in de volkstaal.

Apostolaat der Zee voor de R.K. Zeelieden, met zeemanshuizen op Curaçao en Aruba.

De bladen der Missie zijn:

„Amigoe di Curacao," weekblad, in het Nederlands.

„La Cruz" godsdienstig weekblad, in de volkstaal.

„La Union", orgaan van den C.R.K. Volkbond, weekblad in de volkstaal.

„Hou en Trouw," maandblad in het Nederlands voor de schoolgaande jeugd.

„Adilanti," maandblad in de volkstaal voor de rijpere jeugd.

1884 26 November 1934.

L. A. Federika, Opziener der Veldwachter heeft het genoegen hierbij zijn vrienden en kennissen mede te deelen, dat hij op den 26ste November e.k. zijn vijftigsten geboorte datum viert en tevens bij die gelegenheid, den dag herdenkt waarop hij dertig jaren geleden in Gouvernementsdienst trad.

Een middeleeuwse legende.

door Dr. I. ONINGS o.f.m.

Bewerkt naar het Latijn.

Vele eeuwen geleden leefde er in een eenzaam en onherbergzaam woud een vrome kluizenaar.

Heel de dag bracht hij door in godvruchtige overweging en stil gebed, afgewisseld door arbeid op het kleine stukje grond, waar hij juist zoveel verbouwde als voor zijn levensonderhoud noodzakelijk was.

Hij had al in geen jaren zijn stille schuilplaats verlaten en slechts enkele malen was zijn eenzaamheid verstoord geworden door een of andere jager of een verdoolde reiziger.

Maar de mens moge ook al zijn medemensen verlaten, zichzelf kan hij niet verlaten en de neiging tot het kwaad draagt hij sedert Adams zonde met zich mee, waar ter wereld hij zich ook moge bevinden.

Zoo gebeurde het een keer, dat tijdens zijn vrome overwegingen bij de kluizenaar twijfel was opgerezen aangaande Gods rechtvaardigheid.

Als hij zijn oude herinneringen raadpleegde, dan meende hij te bemerken, dat God toch dikwijls zeer zonderling, ja zelfs onrechtvaardig zijn redelijke schepselen kon behandelen. Daarom besloot hij dit eens nader te onderzoeken.

Hij verliet dus zijn stille kluis in het eenzame woud en trok de wijde wereld in. Nauwelijks in de bewoonde streken aangekomen, maakte hij kennis met een jonkman, zwerver evenals hij. Zij besloten gezamenlijk hun avontuurlijke zwerftocht voort te zetten. De jonkman zou hierbij de leiding hebben.

De eerste avond na deze kennismaking kwamen ze langs een riddergoed en ze besloten, om aan de slotheer gastvrijheid te vragen voor de komende nacht. Met de grootste welwillendheid werden ze opgenomen en de kasteelvrouwe zelf, die hen voor vrome pelgrims hield en vrienden van Christus bediende hen aan tafel

Toen ze zich de volgende morgen weer op weg begeven hadden, toonde de jonkman aan de kluizenaar een kostbare beker, welke hij heimelijk aan de ridder onstolen had. De kluizenaar was hierover inwendig zeer verwonderd maar liet uitwendig daarvan niets blijken.

De tweede nacht vonden ze onderdak bij een gierigaard, die alleen aan zichzelf dacht en meermalen arme reizigers van zijn deur had weggejaagd in de koude van de winternacht. Als ze s' morgens afscheid van den gierigaard namen, schonk de jonkman hem de kostbare beker, welke hij bij den gastvrijen ridder had weggenomen. De verwondering van den kluizenaar werd hierdoor nog groter, maar ook nu zeide hij niets.

Voordat ze het dorp achter de rug hadden, trad de zonderlinge jonkman een bouwvallige hut binnen, waarvan de bewoners zeer arm waren, doch het verzoek van de reizigers om wat te drinken niet afwezen. Nog hadden ze het dorp niet goed en wel verlaten of de bouwvallige hut stond in lichtelaaie, zodat de arme bewoners volslagen dakloos waren. Uit de gedragingen van zijn gezel besloot de kluizenaar, dat deze daarvan meer moest weten, maar hij zweeg gelijk tevoren.

Ongestoord zetten onze beide reizigers hun tocht voort totdat ze in het gebergte kwamen. Toen ze hier voorbij 'n menselijke woning gingen, hoorden ze daarbinnen luid gejammer en hartverscheurende kreten opstijgen. Als ze op dit geweeklaag binnentraden, vonden ze een vader en een moeder aan de sponde zitten van een doodziek kind. Beiden waren aan de grootste smarten ten prooi. De jonkman scheen medelijden te hebben. Hij maakte een drank gereed, toebereid met kruiden, welke hij uit zijn reistas haalde. Hij gaf deze drank aan het zieke kind te drinken, maar bijna onmiddellijk daarop gaf dit de geest. De kluizenaar meende op het gelaat van zijn geheimzinnige gezel een uitdrukking van voldoening te bespeuren. Hij begon beangst te worden en niet zonder inwendige vrees en met grote aarzeling dacht hij aan de toekomst.

Ze wilden weer verder gaan en de jonkman vroeg aan den vader van het pasgestorven kind hem een eindweegs te willen vergezellen en de weg te wijzen. De vader willigde dit verzoek in maar de angst van den kluizenaar werd steeds groter, zonder dat zijn reisgezel dit scheen te bemerken.

Na enige tijd kwamen ze aan een diepe ravijn en toen ze op de brug waren die daarover lag, wierp de jonkman den vader van het dode kind, die zo bereidwillig was meegegaan om hun de weg te wijzen, in de diepe afgrond.

Toen kon de kluizenaar zich niet langer inhouden. Hij ontstak in grote woede, doch zie... plotseling veranderde de jonkman van gedaante en stond daar voor hem als de aartsengel Michaël

„Gij hebt uw kluis verlaten, zo sprak hij, en zijt de wereld ingetrokken, om een onderzoek in te stellen naar Gods rechtvaardigheid. Welnu, thans hebt ge een stuk daarvan met eigen ogen kunnen aanschouwen. De kostbare beker, welke ik bij de vriendelijke en gastvrije kasteelbewoners heb meegenomen, was vergiftigd door een van hun afgunstige vijanden, zodat ik hun, door die mee te nemen een grote weldaad heb bewezen. Ik heb ze vervolgens gegeven aan de gierige vrek, die daarmee de vergelding heeft ontvangen voor zijn zonden. „De arme menschen, waarvan door mijn toedoen het huis is afgebrand, zullen dat opbouwen en bij het graven een zeer groote schat vinden, waardoor ze van alle zorgen bevrijd en voor hun godsdienstig leven beloond zullen worden.

„Het kind, dat tengevolge van de door mij toebereide drank gestorven is, zou als een booswicht voor de galg zijn opgegroeid; zijn vader immers, die ik in de ravijn heb geworpen, was een rover en een moordenaar, die zijn straf dubbel en dwars had verdiend. Door mijn tussenkomst zal hij niet meer in staat zijn om nog aan meer mensen schade of leed te berokkenen.

„Zo is voor den alwetenden God dikwijls rechtvaardig, wat voor beperkte mensenogen onrechtvaardig kan schijnen."

Beschaamd sloeg de kluizenaar op die woorden zijn ogen ter aarde. Terstond keerde hij op zijn schreden terug en ging weer naar de stille kluis, waar hij zovele jaren in zoete vrede had doorgebracht.

Zijn twijfel aan Gods rechtvaardigheid was voor altijd verdwenen.

Naar vijf werelddelen met een onderzeeboot.

NEDERLANDSE DURF.

H. M. „KXVIII", de nieuwste aanwinst onzer marine, gaat een reis van zeven maanden ondernemen.

'n dienst der wetenschap.

We ontvingen uit Nederland de volgende mededeeling:

Op 27 Mei 1926 vertrok uit de Marinehaven te Den Helder de onderzeeboot „K. XIII" om een reis naar Oost-Indië te aanvaarden. Zij zou echter wel niet langs de gewone scheepvaartroute — via het Kanaal van Suez — naar het verre oosten begeven, maar haar weg kiezen door het Panamakanaal, via San Francisco, Honolulu en Manila enz. Immers de reis werd meegemaakt door den bekenden wetenschappelijken onderzoeker prof. dr. F. A. Vening Meinesz, en de ongewone route was gekozen, om de geleerde in de gelegenheid te stellen, zijn reeds in 1922 begonnen zwaartekrachtsmetingen ... zee, aan boord van Nederlandse onderzeebooten, in nieuwe zeegebieden ... te zetten.

... allen onzer zullen zich nog herinneren het bezoek wat de K. XIII toen bracht aan Curaçao.

Talrijk zijn de ... zen welke Vening Meinesz met onderzeebooten ondernomen heeft. Hun wetenschappelijke betekenis is zoo algemeen erkend, dat later de regeringen van de Vereenigde Staten van Noord Amerika, Frankrijk en Italië onderzeebooten ter beschikking hebben gesteld, waardoor Vening Meinesz of zijn buitenlandse collega's het onderzoek in speciale gebieden konden voortzetten.

Bewondering van het buitenland.

Reeds sedert 1920 is onze Koninklijke Marine ertoe overgegaan, om haar nieuwe onderzeebooten, die voor de dienst in Nederlands-Indië bestemd zijn, op eigen kracht en ongeconvoyeerd daarheen te laten vertrekken, via de route door het Suez-Kanaal. Deze tochten trokken reeds dadelijk de bijzondere belangstelling van de buitenlandse Marines. Er onstond een algemene waardering en bewondering.

Het duurde nog jaren alvorens de Engelse Marine een soortgelijke reis door **één** harer onderzeebooten liet ondernemen. In September 1933 eerst vertrokken twee Italiaanse onderzeebooten vanuit Spezzia voor een 5 maanden lange reis rond Afrika. Zij deden daarbij 21 havenplaatsen aan, en voerden langs de Afrikaanse kust, zonder echter oceanen te moeten oversteken, zooals dat door de Nederlandse onderzeebooten geschiedt. De totaal afgelegde afstand bedroeg nog geen ⅘ deel van de reis die deze maand door Hr. Ms. „K. XIII" zal worden begonnen en waarbij slechts een tiental havens zullen worden bezocht. Toch is wel duidelijk gebleken bij de terugkeer dezer onderzeebooten op hun vlootbasis, hoe deze Italiaanse reis nog in 1934 werd beschouwd als een belangrijke gebeurtenis op onderzeebootgebied.

Hr. Mr. „K. XVIII" is de nieuwste onderzeeboot van de Koninklijke Marine en zij werd op de moderne scheepswerf van Wilton-Feyenoord te Schiedam gebouwd, naar het project van den inmiddels overleden hoofdingenieur van de Marine J. van der Struyf.

Van het feit, dat deze nieuwste boot bestemd is voor de dienst in Nederlands-Indië heeft de Nederlandse regering gebruik gemaakt om prof. dr. Vening Meinesz de gelegenheid te bieden, de gegevens voor zijn wetenschappelijk werk in belangrijke mate uit te breiden. Daarvoor is echter nodig, dat de boot langs een zeer bijzondere route haar reis naar Soerabaja maakt.

De reis-route.

Woensdag is vertrokken Hr. Ms. „K. XVIII" uit Den Helder, ten einde via Funchal en St. Vincent naar Dakar aan de Afrikaanse kust te gaan. Vandaar maakt zij de eerste overtocht naar Pernambuco in Brazilië om vervolgens naar Rio de Janeiro en Buenos-Aires te stomen. Na vertrek uit deze laatste plaats steekt zij weder om de oceaan over, via het eilandje Tristan da Cunha naar Kaapstad. Als bijzonderheid zij vermeld, dat te Tristan da Cunha, waar een nederzetting van Engelse gezinnen leeft, bestaande uit nog geen 200 personen, die hoofdzakelijk ... in levensonderheid voorzien door visvangst en geitenfokkerij, de mail wordt afgegeven, omdat dit eilandje slechts een of tweemaal per jaar door een schip wordt bezocht. Van Kaapstad gaat het verder, na eerst een slag naar hogere Zuidelijke breedte gemaakt te hebben, waarbij de ijsgrens belangrijk overschreden wordt, naar Durban en Mauritius. Ten einde de hier voorkomende tropische cyclonen zooveel mogelijk te ontlopen, wordt op deze derde overtocht eerst in Zuidelijke koers gevaren, om daarna de steven weer naar het Oosten te wenden en de haven van Fremantle in Australië aan te lopen. Van hieruit wordt koers gezet naar Soerabaja, waar Hr. Ms. „K. XVIII" na een reis van ruim 7 maanden in Juni 1935 behouden hoopt aan te komen.

De boot, die een lengte heeft van ongeveer 75 meter, heeft bovenwater een waterverplaatsing van 850 ton. Met inbegrip van prof. Vening Meinesz en den commandant, Luitenant ter Zee 1e klasse D. C. M. Hetterschij, zal de bemanning uit 35 officieren, onderofficieren en manschappen bestaan. De meest vermoeiende trajecten van deze vijf werelddelenreis zullen waarschijnlijk de oversteek van Buenos-Aires naar Kaapstad en die van Mauritius naar Fremantle zijn, die resp. 25 en 20 dagen in beslag zullen nemen.

Niet te veel optimisme.

„Hoop doet leven" zegt het spreekwoord: en het is voor de mens, zeker in deze slechte tijden, nodig een zekere dosis optimisme te bezitten. Maar een *te* schaadt altijd. „De deugd ligt in het midden" zegt een ander spreekwoord en dat wil dus zeggen, dat *te* veel optimisme even goed schaadt als *te* weinig.

Wanneer er op Curaçao 10 boten per maand meer binnenkomen, dan denkt men al aan een vermindering der crisis.

En een kleine uitbreiding aan een onzer grote maatschappijen schept al verwachtingen van gouden bergen.

En nu bij de nieuwe uitbreidingen van de petroleum-installaties, zoowel op Aruba als op Curaçao, denken sommigen al, dat de gouden tijd van 1926-29 weer zal aanbreken.

Laten we voorzichtig zijn.

Het is waar dat door nieuwbouw zoowel op Curaçao als op Aruba, er van een zekere verruiming van werk sprake is. Doch deze nieuwbouw heeft tot oorzaak, dat er een verbetering komt in de wereldcrisis.

Het motief is slechts de behoefte die er thans bestaat aan een betere soort olie, waarvoor nieuwe distillatie-inrichting en opslagruimte noodig zijn.

Deze opleving is dus slechts tijdelijk, en in het belang van een ieder willen we de raad geven om daarmede rekening te houden.

We vernamen, dat men een huis wat tot nu toe 40 gld huur deed, voor niet minder wilde verhuren dan 55 gld. met het oog op de „Hollanders die kwamen"

Laten zulke mensen denken aan het gezegde: Beter een vogel in de hand als tien in de lucht. Er zullen voor die prijs geen huurders komen en binnenkort zijn „die Hollanders" weer van ons eiland verdwenen.

En dan?

Zulke personen zullen over enkele maanden zeggen: Hadden wij in November dat huis maar verhuurd voor 40 gld.

De tijden zijn nog slecht en blijven dit voorlopig: Voorzichtigheid en spaarzaamheid blijven dus geboden.

Bouw- en woningtoezicht.

Naar aanleiding van het gebeurde Zondag middag, met de houtloods van de firma S. M. L. Maduro en Sons vestigt de Curaçaosche Volkskrant o.i. zeer terecht de aandacht op het bouwvallige van enkele Pundastraten. Het is reeds een zestal jaar geleden, dat we met enkele autoriteiten eens een rondgang gemaakt hebben door de gammele huurten en in een aantal artikelen hebben we niet nagelaten, het publiek erop te wijzen, hoe zulke toestanden niet langer mochten geduld worden. Toch is thans de toestand nog zooals de Cur. Volkskrant als volgt schrijft:

Zoo zien wij ook in de Pundastraten, tal van bouwvallige huizen die onmiddellijk gevaar opleveren voor voorbijgangers

Zelfs treffen wij in een der meest bezochte straten, nu de Openb. Werken bezig is met het aanleggen van brede trottoirs in de Heerenstraat, een paar huizen aan, die reeds lang gesloopt moesten zijn. Weliswaar hebben de eigenaars van de huizen in kwestie, toen in dertijd gevaar van afkeuring dreigde, eenige reparaties aangebracht aan het houtwerk, en de hoekspleten laten dichtpleisteren, maar hiermee is natuurlijk het gevaar niet geweken.

Men is indertijd aan het afkeuren en afbreken bezig geweest, maar het werd eensklaps stopgezet.

Waarom vroeg men, gaat men er niet mee door?

De Curaçaosche Volkskrant antwoordt hierop.

Deze kwestie heeft zelfs de vraag doen ontstaan ofdat de toenmalige huizenkeurder geen steekpenningen accepteerde.

Er zijn zelfs personen die er zich aan ergeren, daar een aantal onbenullige huisjes van arme mensen gesloopt worden, terwijl de reuzegevaarten gespaard blijven.

We juichen het toe, dat onze Collega op deze misstoestanden eens de aandacht gevestigd heeft.

Algemeen Overzicht.

Deze week was het herdenking van den wapenstilstand-dag; maar in **Frankrijk** was de toestand van dien aard, dat aan een herdenking niet gedacht is kunnen worden. Na de kabinetscrisis Doumergue heeft Flandin daar een nieuw ministerie samengesteld en zooals voorspeld was, is deze oplossing van de crisis niet gebracht zonder relletjes. Maar de politie heeft het opstootje toch spoedig kunnen onderdrukken. Wat Flandin in een zijner eerste redevoeringen heeft gezegd klonk niet erg bemoedigend: „Wij doen het laatste experiment het met parlementarisme in Frankrijk en gevechten en wanordelijkheden kunnen slechts leiden tot een dictatorschap welke wij niet wenschen."

Maar de wanordelijkheden komen van de kant der regering zelf; want in de nieuwe schandalen die deze week, weer aan het licht gekomen zijn, zitten weer vooraanstaande ambtenaren. Van de „Societé special financiere" wordt gezegd, dat er millioenen francs bij betrokken zijn en de Officier van Justitie beschuldigde reeds vooraanstaande ambtenaren van trustbreking, op aanklacht van de minister van buitenlandse zaken.

En bij de fraudes in de verbreding van de haven van Rouaan, blijkt dat deze alleen konden slagen vanwege het door de vingers zien van talrijke ambtenaren, die belast waren met het houden van toezicht. De ambtenaren ontvingen grote omkoop-sommen van de betrokken firma's; enkelen van hen ontvingen van 2 tot 300.000 francs per jaar.

Dit omtrent de binnenlandse situatie; want omtrent het buitenland, speciaal de verhouding met Italie zijn we onder dit ministerie ook nog niet gerust. Want in de Tuniskwestie heeft Flandin voor enkele jaren nog al fel van zich afgebeten tegen Mussolini, waardoor tussen deze beide staatslieden een zeer koele verhouding is ontstaan.

Erg hoopvol ziet het er in Frankrijk niet uit.

Hoe meer de dag van het **Saarplebisciet** nadert, des te groter worden in dat gebied de moeilijkheden. De Voorzitter van de regerende Saarcommissie Knox heeft aan de Volkenbond mededegedeeld dat er pressie uitgeoefend wordt op de Saar bewoners door de uitbreiding van het „Duitsche front". Het rapport dat gebasseerd is op documenten welke door de Saar politie bemachtigd werden, deelt mede dat 't Duitsche front niet slechts op de medewerking van zekere Saarbeambten rekent maar ook steun zendt, terwijl ook een leger van geheime Nazipolities van ongeveer 10.000, waarvan 1500 vrouwen, actieve propagandisten zijn. Knox deelde nog mede, dat hij spionnage ondervond in eigen huis, in de persoon van een chefknecht, die bij de Nazis in dienst was om conversaties uit te horen, die aan tafel gevoerd worden.

Of Frankrijk het daarbij laten zal?

Want de vorige maand toen de Volkenbondsvergadering zich moest bezig houden met het Saarplebisciet werd met algemene stemmen het rapport van den Italiaan Aloisi aangenomen, waarin de zaak verschoven werd naar eind November, omdat men dan nadere gegevens hoopt te hebben en men verwachtte dat tegen die tijd alsnog een oplossing zou gevonden worden, al zijt niemand hoe deze zijn zal. Ook Frankrijk heeft zich toen bij dit nieuwe uitstel neergelegd, maar onder de nadrukkelijke conditie, zooals Barthou met grote nadruk verklaarde, dat wanneer de omstandigheden dit noodzakelijk maakten, Frankrijk niet zal aarzelen, ook zonder de toestemming van de Volkenbond zo nodig troepen naar het Saargebied te zenden, ten einde daar de bevolking te beschermen tegen de Duitse terreur en op die wijze een vrije stemming te waarborgen. Zoals men weet aarzelt de Volkenbond om er een versterkt politie-leger heen te zenden, ten einde een zo zuivere mogelijke stemming te krijgen. Men wilde alleen volstaan met een beroep op Duitsland om de internationale Saarcommissie loyaal te steunen.

Maar als de Saarcommissie er niet spoedig in slaagt voldoende manschappen ter beschikking te hebben om de orde in het Saargebied te handhaven, dan zal Frankrijk zelf deze taak overnemen, aldus Barthou indertijd.

Dat we dan de poppen voor goed aan het dansen hebben, behoeft wel geen nader betoog. Maar ook de interne moeilijkheden in het Saargebied worden grooter. Want dezelfde Knox heeft medegedeeld dat de economische toestand moeilijk is en dat de handel niet in staat is zelfs op kort termijn credieten te verkrijgen, daar de dag van het plebisciet zo nabij is.

Wie zal er een oordeel kunnen vellen over de **financiële politiek** van de Ver. Staten, waar een andere maar toch even grote corruptie heerst als in Frankrijk. Toch wordt in financiele kringen de overwinning van de democraten fataal geacht. Een der eerste daden na deze verkiezing was dat het Ministerie een algemene vrijheid toegestaan heeft voor alle transacties, van welke aard dan ook, in vreemd geld; voor overbrenging van crediet en uitvoer van munten, uitgezonderd goud en zilver certificaten.

Deze bepaling zou echter niet gelden voor het goud.

In vele kringen is men door deze bepaling in de mening gebracht, dat er enige verstandhouding bereikt is tussen Washington en Londen betreffende de eindelijke stabilisatie van de dollar en sterling en dat deze stabilisatie dichter bij de verwezenlijking is, dan ooit.

De verlaging van het disconto-tarief door de Bank van Engeland tezamen met de sterkte der Britse leningen mogen niet geheel buiten verbinding met de actie van de schatkist gelaten worden, volgens zeggen.

We vermoeden dat deze nieuwe financiële politiek verband houdt met een bericht wat via de United Press uit Nederland komt. Onder groot voorbehoud nemen we dit bericht hier over. Want we kunnen moeilijk geloven, dat na een bericht van Aneta, dat de regering in Nederland haar standpunt zal blijven handhaven, omtrent het behoud van den gouden standaard, enige dagen later Min. Oud het volgende zou verklaard hebben wat de United Press mededeelt:

dat indien er een verhouding tussen de verschillende munten weer vastgesteld wordt, Nederland dan genoodzaakt zou zijn te overwegen, of de tegenwoordige goudwaarde van den gulden gehandhaafd dient te worden, maar, hij legde er hier nadruk op, dat zo'n regeling, indien ze ze getroffen wordt, niet als devaluatie moet worden beschouwd maar als deel van een bepaalde politiek. Hij verklaarde, dat de devaluatie, die andere landen, plaats heeft, zonder de verhouding met vreemde munten in aanmerking te nemen, 's werelds toestand verergerd heeft.

We zullen hieromtrent verdere berichten dienen af te wachten.

Ten slotte moeten we nog even aanroeren een zeer belangrijk onderwerp, en dat is de **Nationale onveiligheid**.

Terwijl Engeland-Amerika en Japan nog aan het onderhandelen zijn over vlootuitbreiding en de besprekingen zeker niet de gerustellende kant uitgaan, kregen we deze week uit Frankrijk een bericht, dat de overheden van de Britse, Franse en Belgise legers een lucht-defensie overeenkomst hebben gesloten, dat zij in een eventuele oorlog, met elkaar in verbinding zullen staan, om ingeval van een aanval op een der landen van de alliantie, elkaar van versterking te voorzien. Britse vliegmachines hebben reeds een basis op Frans en Belgisch grondgebied.

En wat zeide de Koning van Roemenië deze week bij het openen van het parlement? Dat ten gevolge van internationale onveiligheid Roemenië haar bewapening zal vergroten in weerwil van de zwaarste opofferingen.

En we zouden deze berichten nog niet zoo ernstig genomen hebben, wanneer we geen telegram hadden ontvangen, dat Holland in overeenstemming met de algemeene neiging naar vermeerderde bewapening, maatregelen beraamt om de nationale defensie te versterken.

Minister Deckers heeft Woensdag voor de Kamer verklaard; dat met het oog op de huidige toestand het niet meer mogelijk is, de voorgestelde bezuinigings-maatregelen ten uitvoer te brengen, voor wat betreft de Nederlandse verdedigingskrachten. Ofschoon de Nederlandse regering van het standpunt uit gaat dat de mogelijkheid van een gewapend conflict in Europa niet overdreven moet worden, kan men toch niet ontkennen dat er een toenemende spanning heerst tussen verschillende naties, niet alleen in Europa maar ook in andere werelddelen. Dit vereist maatregelen voor de vermeerdering van de doeltreffendheid van de Hollandse verdedigingskrachten, in het bijzonder voor de versterking van de luchtmachten de afweerkanonnen.

Erg rooskleurig ziet het er dus niet uit.

Kertsfeest in het krankzinnigengesticht.

De ijverige Dr. van Lienden, die reeds zooveel gedaan heeft voor de verbetering van het lot dezer ongelukkigen, heeft thans het plan gemaakt om met het kerstfeest de zieken van Monte Christo te vergasten met een kerstboom. Maar aan een kerstboom horen cadeautjes

En cadeautjes voor 170 mensen is heel wat, zelfs wanneer ieder een kleinigheid moet ontvangen.

Maar wanneer allen die kunnen, en dat zijn er nog heel wat een kleinigheid geven, dan kan Dr. van Lienden ook deze ongelukkigen blijde gezichten geven.

Gaarne zal op verzoek van de dokter de Amigoe redactie deze giften verantwoorden. —

Wie helpt er mee?

Redactie Amigoe di Curaçao fl 5.—

BERICHTEN.

Onderscheiding.

Van particuliere zijde werd ons medegeleeld dat aan den Luit. Adjudant van Z. Exc. den Gouverneur den Heer J. Fens door de regering van Haiti, de onderscheiding van de ridderorde pour honneur et merite is toegekend. Onze hartelijke gelukwensen.

Adjudant Gouverneur.

Tijdens het verlof van den Hr. Fens zal de betrekking van adjudant van Z. Exc. den Gouv. worden waargenomen door den Heer H. Bos Luit. ter zee 2e klas a.b. van H.M. Johan Maurits van Nassau.

Administrateur van Financiën.

Aan den Heer P. C. M. van der Drift, Administrateur van Financien is ingaande 1 December 1934 om andere redenen dan ziekte, drie en twintig dagen vrijstelling van dienst verleend met vergunning deze tijd in het buitenland door te brengen.

Naar we vernemen zal de Heer van der Drift van dit verlof gebruik maken, om met zijn echtgenote, een reis te maken naar het Panamakanaal.

Welkom.

Zondag komen hier met het S. S. Costa Rica terug van hun verlof de Doktoren Winkel en Eloy Arends. Met dezelfde gelegenheid komt hier de Heer Bouman.

De Hr. L. F. Bouman adviseur van de K. L. M. zal zich belasten met de voorbereidingen voor de ontvangst van het vliegtuig en de eventueel in te stellen proefdiensten op Venezuela.

Bekendmakingen:

De Heer J. de J. Arends is ingaande 1 Januari 1935 benoemd tot Gouvernements-geneeskundige in Curaçao en belast met de geneeskundige armenpraktijk voor het stadsdistrict bewesten de haven en een deel van het tweede district

Aan den Heer R. C. M. Credit, magazijnmeester bij het departement van Openbare Werken ingaande 23 October 1934 twee weken binnenlandsch verlof wegens ziekte verleend.

De Heer C. E. Tramm is ingaande 9 November 1934 tijdelijk tot ulto. December 1934 benoemd tot tijd. schrijver en werkzaam gesteld op het Bevolkingsbureau op Curaçao

De adjunct-commies M. M. B. J. Erens werkzaam ten kantore van den Koloniaal Ontvanger alhier is ingaande 1 December 1934 overgeplaatst naar Aruba en werkzaam gesteld ten kantore van den Ontvanger aldaar en belast met de administratieve werkzaamheden van den Landswatervoorzieningsdienst.

De adjunct-commies Eric Arends werkzaam ten kantore van den Ontvanger op Aruba, is ingaande 1 December 1934 overgeplaatst naar Curaçao en werkzaam gesteld ten kantore van den Koloniaal Ontvanger.

Gezondheidsverordening en Politiekeur.

Door den Gouverneur zijn op bovenstaande wetten, aan den Raad twee aanvullingen, ter goedkeuring aangeboden.

De reden van deze aanvullingen is het volgende;

Het is het Bestuur gebleken, dat de Koloniale Raad bezwaar heeft om in het ontwerp van de Bouw- en Woningverordening in de bij artikel 1 voorgestelde definitie van het begrip „weg" te handhaven de woorden „welke voor zooveel noodig toegankelijk is voor de Gouvernementsdienster".

Anderzijds heeft het Bestuur bezwaar om deze woorden te doen vervallen, zoolang niet op andere wijze is voorzien in de noodzakelijkheid om de ambtenaren en beambten van de betreffende Gouvernementsdienster ter verwijdering van vuil, recht van toegang te verschaffen tot zich op particuliere gronden bevindende bebouwde complexer.

Beide aanvullingen beogen hierin te voorzien.

De vluchtelingen van Cayenne.

Op 1 November, zoals we gemeld hebben waren de 13 vluchtelingen van Cayenne van hier vertrokken in de richting van Aruba. Onderweg werden ze nog gepraaid door de Johan Maurits van Nassau, en dankbaar voor de ontvangst op Curaçao, riepen ze de Commandant nog toe „Vive La Hollande". Bij Aruba echter verliep de reis minder goed en sloeg hun bark lek en met dit wrak bereikten ze gelukkig nog ons zustereiland. Ook daar werden ze weer goed onthaald: de boot gerepareerd en door de goede zorgen van de Pan-Am weer van proviand voorzien. De loodsboot zou hen op 2 November weer wegbrengen tot 6 mijl buiten het eiland. Maar toen zij het zeil hesen sloeg het barkje om, en de loodsboot kwam weer met alle drenkelingen op Aruba terug. Door de goede zorgen der Arubanen, in het bijzonder weer de Pan-Am (onze collega La Cruz schrijft dat er 700 dollar voor hen gecollecteerd is) kregen ze een nieuwe boot met motor en proviand en vertrokken 9 November weer van het eiland. Aan Pater de Bruin, die zich hier op Curaçao bijzonder voor hen geinteresseerd had, schreven ze van Aruba nog een brief van dank ook aan de Autoriteiten, en het publiek in het algemeen, zowel van Aruba en Curaçao.

Pater de Bruin ontving van ieder ook nog een interessante levensbeschrijving en bijzonderheden over hun verblijf in de hel van Cayenne, waaruit we binnenkort enige zeer interessante bijzonderheden hopen te publiceren.

Welkom.

Met het S.S. Simon Bolivar komen hier op 2 December 4 Zusters Dominicanessen voor Aruba en de Bovenwinden.

Holland Amerika Line.
Touristenschepen.

		aank.	vertr.
Statendam	Januari	19 8 uur	2 uur
	Februari	2 8 „	1 „
Volendam	Februari	10 8 „	„ „
	„	24 „	„ „
	Maart	10 „	„ „
	„	24 „	„ „
	April	7 „	„ „
	„	21 „	„ „

Instorting.

Curaç. Volkskr. schrijft:

Zondagmiddag omstreeks 4 uur vond er een vreemd voorval plaats in de houtloods van de firma S. E. L. Maduro & Sons.

De Wereld in vogelvlucht.

Ontleend aan "Boletin Comercial" "La Prensa" en de "Curaçaose Volkskrant".

Niet te neergeslagen door de ongelukkige poolexpeditie in 1928, waarbij Amundsen het leven liet in een poging om het Italiaanse luchtschipper te redden, kondigde Nobile aan, dat hij een nieuwe expeditie naar de Noordpool zal ondernemen in de lente van 1935 in het Soviet luchtschip "W 6".

In Mexico werd bevel gegeven tot gevangenneming van den Apostolischen Delegaat Ruiz y Flores en den Bisschop van Huejutla, Manrique y Zarate. Beide prelaten zijn in de Ver Staten.

Terwijl de bladen in Frankrijk nog steeds vol zijn van het schandaal met de "Societé Speciale Financière", waarin 200 millioen francs verloren gingen, werd te Rouaan een nieuwe zwendel ontdekt die de staat meer dan 120 millioen francs gekost heeft.

De "Douglas" het transport vliegtuig, dat onlangs het transcontinent snelheidrecord van pasagiers vliegmachines geslagen had, heeft een heen en terug reis gemaakt van Miami naar New York.

Het vertrok om 6.06 a.m. en was bij donker terug.

Henri Maubourguet, die vroeger minister in Venezuela was, is te Parijs overleden.

In België is een kabinetscrisis uitgebroken.

De ex-minister van buitenlandse zaken, Jasper heeft een nieuw kabinet gevormd, maar de monetarische en defensie politiek zullen onveranderd blijven.

De Filipijnen zijn weer door een typhoon geteisterd. Dit is de derde binnen een maand.

Nederland.

De motor uitvinder Wardenier bekende dat zijn mededeelingen grotendeels op fantasie berusten en dat hij ook geen octrooi heeft aangevraagd. Hij is in een overspannen toestand in een zenuwinrichting opgenomen.

De regering heeft haar medewerking tot het verleenen van gratie aan de muiters van de „Zeven Provincien" afgewezen.

De regering handhaaft haar afwijzend standpunt omtrent het behoud van den gouden standaard.

De regering overweegt de wijziging van de regeling van het pensioen van ambtenaren waardoor in de toekomst kumulatie voorkomen kan worden doch de verkregen rechten niet aangetast worden.

Professor Aalberse verklaarde in de kamer dat de katholieken tegenover het kabinet een afwachtende houding zullen aannemen.

Voor de 800 vacatures als voorzitter van een stembureau voor het **Saarplebisciet** komen circa 200 Nederlanders in aanmerking.

De minister van binnenlandse zaken deelde de kamer mede dat de regeling van het moeilijke vraagstuk van de begrafeniswet vooral in zake lijkverbranding, in overweging is.

De onderzeeboot K. 18 is Woensdag vertrokken voor de grootste reis die ooit door een onderzeeer is ondernomen.

De Uiver wordt dezer dagen, na de glorierijke Melbourne-race in Nederland terug verwacht

De gehele opslagplaats van timmerhout stortte met dak en al in.

Naar verluidt was het hout niet goed opgeslagen, zodat de al te grote zwaarte aan de ene kant het dak naar beneden rukte.

Gelukkigerwijs dat het gebeurde op een Zondag plaats vond; zo het op een der werkdagen geschied was, zouden de gevolgen ervan niet te overzien zijn.

Zooals wij het hout en de stukken van de loods zagen liggen, zou absoluut niet aan ontkomen te denken vallen, indien er werklieden bezig waren in de loods.

Zr. Gemma. ✠

Dezer dagen ontving men in het St. Elizabeth hospitaal het bericht dat Zr. Gemma in het ziekenhuis in Breda is overleden. —

Velen zullen zich nog de vrolijke en sympathieke portierster van het hospitaal herinneren.

In Mei vertrok Zr. Gemma weegs ziekte naar Holland, maar het gezondere klimaat mocht niet meer baten. —

Op 24 October overviel haar een ernstige bloedspuwing en gaf ze haar schone ziel aan God terug.

R. I. P.

Zusterschool San Mateo.

Op Zondag, Maandag en Dinsdag zal op genoemde school een tentoonstelling worden gehouden van de door de kinderen gemaakte handwerken.

Een bezoek is zeer aan te bevelen.

Weer een commissie van Aruba.

Deze week is weder een commissie van Aruba bij Z.Exc. den Gouverneur geweest. Thans echter met een ander onderwerp ter bespreking. Er is n.l dezer dagen door de Lago Oil Cy, een salarisregeling afgekondigd voor een bepaald gedeelte der arbeiders omvattende een 1000 werklieden. 21 %, zooals ons van vertrouwbare zijde werd medegedeeld.

Donderdag is de Hoog Edel Gestr. Heer Jas ter regeling van deze aangelegenheid naar Aruba vertrokken.

De Commissie onder leiding van den Heer J H. Eman vertrok na het onderhoud met Z E. den Gouverneur dezelfde dag weer per vliegmachine naar Aruba.

Lomelino da Silva.

Deze beroemde zanger bracht deze week een bezoek aan ons eiland. Geboortig van Madeira, oogste da Silva in alle delen van de wereld de grootste successen, Ook in Nederland trad deze zanger verschillende malen op. Dinsdagavond gaf da Silva een avond op de Isla.

Vrijdag in de Curaçaoclub.

Goede Reis.

Met het S.S. Costa Rica vertrekt a.s. Maandag van hier op verdere inspectiereis de Hr. Hudig een der directieleden van de K.N.SM.

Met het S.S. Remuera vertrekt op verlof naar Holland de Luit. adj. van Z. E. de Gouverneur de Hr. Fens In Januari verwachten we de Hr. Fens weer terug.

Koloniale Raad.

Dinsdag 13 November.

Na goedkeuring der notulen van 23 October werden onder de ingekomen stukken genoemd een ontwerp-wijziging burgerlijke stand, een ontwerpverordening tot aanvulling van de Gezondheidsverordening en een ontwerpverordening tot aanvulling van de algemene politiekeur.

Verder was er een schrijven van Z. Exc. de Gouverneur, in antwoord op een verzoek om opheffing van de doorvoerbelasting welke schepen hier moeten betalen voor wapens welke ze bij zich hebben voor andere havens.

Z. Exc. is hieromtrent van mening dat geen verdere faciliteiten voor doorvoer van wapens moeten gegeven worden.

Ten slotte was er een ingekomen schrijven van meerdere scheepvaartagenten, om verbetering van de Paardenbaai op Aruba, met verzoek om verlenging van de pier en uitbaggering der baai, nu daar toch een baggar-machine aanwezig is.

Hierna kwam aan de orde de Ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Winkelsluitingsverordening 1932" (P. B. 1932 No. 88) (1933—1934—52).

Dit ontwerp werd zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

In verband met bovengenoemd verzoekschrift werd nu door de Raad overgegaan tot de verkiezing van een commissie van verzoekschriften.

De uitslag der keuze was: Mr. van der Biezen 9 st., Mr. Bichon van Ysselmonde 8 st., de Hr. Senior 8 st. en de Hr. Capriles 2 st.

Hierna stelt de Hr. A. Senior voor om een schrijven te richten aan Z Exc. den Gouverneur en deze te verzoeken om bij de Commissie, welke is ingesteld tot het onderzoek van de klachten over de veterinaire dienst, tot wat bespoediging aan te dringen en de uitslag van het onderzoek aan de Raad mede te delen, zo nodig vertrouwelijk.

Oudersavond.

In het Theater Brion.

Fr. Fidelius is de man die op de gelukkige en originele gedachte kwam, met zijn school eens voor de dag te komen en alle ouders van zijn jongens daarbij uit te nodigen. Zooals bij iedere nieuwigheid was men ook nu enigzins huiverig omtrent het te bereiken succes en daarom werden voor de veiligheid de leden van de jongenscongregaties van Otrabanda en San Mateo maar uitgenodigd. Als er geen belangstelling mocht bestaan bij de ouderen dan zou de zaal ten minste gevuld zijn met mannelijke jeugd. Maar de uitslag was verbluffend! Er kwamen zoveel vaders en moeders dat de leiders van de avond er 'n zwaar hoofd in hadden om de jongens toe te laten. Er was immers geen plaats meer! De zaal was toch bezet? Ja de zaal was bezet!

Maar:

„In een kleine Ford van vier
Gaan er twaalf met plezier."

Hetzelfde kan — met alle respect natuurlijk gezegd worden van onze Brionzaal en in minder dan geen tijd was het theater dan ook, wat je noemt massief vol.

Om zeven uur ging het scherm op en daar kwamen de mannetjes aangemarcheerd! De helft in gele, de helft in blauwe blouse, links, rechts, vooruit, achteruit!, naast elkaar, tegen de draad in, kris, kras, door elkaar heen, zonder fout, zonder wanorde, strak in de maat, zoals 't behoort.

Fr. Candidus maakte door zijn vrolijke begeleiding de oefeningen tot een compleet genot voor oog en oor.

Hierop volgden enige vrije oefeningen zonder turnapparaten, die vlot en rythmisch verliepen, hoewel niet geheel zonder fouten.

Een, jammer genoeg, te kort tijdsbestek voor repeteren is hiervan de schuld. 'n Volgende keer — en we rekenen allemaal op 'n volgende keer!— kan zo iets gemakkelijk hersteld worden In aanmerking genomen de zeer. korte tijd die hem ten dienste gestaan heeft, moeten we fr. Johannes me zijn keurige prestatie feliciteren!

Een koortje van zeven jongens zong daarna op zeer verdienstelijke wijze 'n meerstemmig lied.

Dan volgde het hoofdnummer: een vrolijk, populair tooneelstukje vol gezonde volkshumor, waar oud en jong zich kostelijk geamuseerd heeft. De professor met zijn kolossale stem en geweldige gebaren, liet zich lelijk in 't ootje nemen door zijn kwiebussen van huisknechten Flip en Flap. Het kokje was ook al niet veilig voor hun kwajongensstreken en des professors zoontje werd met zijn rekensommen van de wal in de sloot geholpen. Het stuk werd een succes voor den regisseur.

Daarna prijsuitdeeling. Z. E. Mgr. Verriet reikte eigenhandig de prijzen uit en bedankte met enige hartelijke woorden fraters en jongens en spoorde de ouders aan, steeds met de fraters samen te werken.

Pastoor v. Rooy had hier bij zijn openingswoord ook reeds bizonder op aangedrongen: samenwerken met de fraters, hun werk waarderen.

Toen volgde een keurige solozang, een gymnastieknummer en een aardig afscheidslied aan de heengaande leerlingen.

Daarna keerden allen opgewekt en zeer voldaan huiswaarts, vast rekenend op een herhaling 't volgend jaar.

Rep.

Welgelegen.

Sluiting Schooljaar.

Bij het eindexamen hebben de volgende leerlingen diplomas behaald.

Mej. Aura Marmol (Maracaibo) in de Spaanse taal en litteratuur, Engels en machineschrijven, snelschrift in de Engelse, Spaanse en Duitse taal met de vermelding: uitmuntend.

Mej. Irene Romero (Maracaibo) in Spaanse taal en litteratuur, Engels en Frans, en snelschrift in de Spaanse en Engelse taal met de vermelding: uitmuntend.

Mej. Belen Roo (Maracaibo) in Spaanse taal en litteratuur en Franse en Engelse taal, en snelschrift in het Spaans met de vermelding: zeer goed.

Mej. Marie Suarez (Maracaibo) in Spaanse taal en litteratuur en Engelse taal en snelschrift in de Spaanse taal met de vermelding: zeer goed.

Verder hebben nog snelschrift-diplomas behaald in het Spaans en Engels Mej Annie Slockers en in het Spaans Mej M. Dominguez. Verder in het machineschrijven de dames C. D. Sails, M. Dominguez, A. Diaz Viana, C. Bermudez, J. Senior, I. van Rosberg en Amalia Zambrano.

Tennis.

The final Tennis Match for the *Welgelegen Cup* will be played by Miss Irene Romero and Miss Amalia Zambrano.

A double match will be played by Miss Germaine Deschamps, and Miss Isabel Bermúdez, against Miss Mary Suarez and Miss Annie Slockers.

Relations of the Members of the Club are hereby invited to watch the matches, which take place at 4 o'clock on Saturday 17th of November at Welgelegen College.

Prijsuitdeling.

De plechtige prijsuitdeling zal plaats hebben op Woensdag 21 November des namiddags om 6 uur.

De tentoonstelling van de door de leerlingen vervaardigde handwerken kan bezocht worden op 18, 19, 20 en 21 Nov.

Toegang alleen voor genodigden.

De markt op Pietermaai.

Onze collega La Cruz houdt een zeer grote lofrede, — en zeer terecht — op de nieuwe markt te Pietermaai. Vorige week is dit nieuwe gedeelte klaar gekomen. Het heeft 4 tafels, waaraan 4 × 10 verkopers hun waren kunnen uitstellen.

De hele markt geeft nu plaats aan 88 + 44 marktlui. Terwijl er nog voor de verkoop van vis 5 tafels zijn waaraan elk voor drie visverkopers plaats is. Ook voor de verkoop van pluimvee zijn zeer goede verbeteringen aangebracht.

In de namiddag wordt de gehele markt grondig gereinigd, zodat 's morgens er alles weer helder en fris uitziet.

Als we ons nog eens herinneren de grote tegenstand enige jaren terug en de ingezonden stukken in de bladen, dan vragen we ons nog wel eens af, was die tegenstand kwade wil of domheid en hebben dan dergelijke ingezonden-stukken-schrijvers niet hun recht verloren, om als woordvoerders van onze Curaçaose bevolking op te treden.

Met de La Cruz brengen we onze dank aan bevoegde autoriteit Dr. Sardeman, die deze zaak op zulk een uitstekende wijze heeft geregeld tot welzijn van kopers en verkopers.

Met onze genoemde collega willen we tevens instemmen in het verzoek om nu een algeheel einde te maken aan het venten op de stoepen, vooral juist in de omgeving van de markt. De stoep wordt hierdoor voor het publiek onbegaanbaar terwijl het verkeer daar veel te druk is, zoodat de straat voor de wandelaars gevaar oplevert.

R. H. C.

Vrijdag- en Zondagavond gaven de leerlingen en oud-leerlingen van het St. Martinusgesticht voor stampvolle zalen in het Theater Brion een schitterende opvoering van het Apologetisch toneel-spel *„Columba, het blinde bruidje van het H. Sacrament.*

Lady Tindale, een anglicaanse aristocrate heeft een zoon Edward, die katholiek geworden is om te huwen met de katholieke Nelly. Lady Tindale wil dit huwelijk niet erkennen en de gehuwden vertrekken naar Italië met hun kind.

De Lady, die niets meer van haar zoon hoort, gaat uit belangstelling voor haar kind ieder jaar met haar man een reis maken naar Italie.

Voor hun hotel te Napels, zitten Lady T. met Miss Mary Kenney en daar zien ze telkens kinderen, de tegenoverligende kapel van het H. Sacrament binnentreden. Zij hebben bij zich een klein blind meisje, Colomba genaamd.

Bij nadere kennismaking lijkt dit blinde meisje veel op haar zoon Edward, en Lady T. verneemt dat dit meisje een wees is van Engelse ouders, en thans is ondergebracht bij een weduwe.

Deze bezit nog een medaillon en wanneer Lady T. dit medaillon opent ziet zij de portretten van haar zoon Edward en Nelly.

Colomba en haar pleegmoeder gaan mee naar Engeland, waar ook Lady T. bekeer wordt door een ziekenzuster.

Het stuk werd zeer mooi gespeeld en maakte veel indruk.

Met Pater van Looy, die het openingswoord sprak, brengen wij ook dank aan Rd. Soeur Stefana en haar leerlingen; aan Sarita Villalobos en de Hr. Jos Kroon en Shon Fil, ook aan de Hr. Prof Palm met zijn trio.

Mgr. Verriet en Mevrouw van Slobbe vereerden de eerste avond met hun tegenwoordigheid.

Pater Lamers.

Pater Lamers zal voor Kerstmis weer op Curaçao terug zijn. Waarschijnlijk vertrekt Z. E. 30 November uit Holland.

Nieuwe school.

Van het Gouvernement is toestemming ontvangen, om op Pietermaai een nieuwe R. K. school te bouwen van 12 klassen. Deze school zal komen op de hoek Concordiaplein-Ansinghstraat. Men hoopt in Januari er mee klaar te zijn.

Saba.

Met grote plechtigheid heeft Pastoor Meesters de eerste Steen gelegd van een nieuwe kerk in de Bottom op Saba.

Mevrouw Krugers en Dr. Berkenveld waren Meter en Peter. De Hr. Gezaghebber en pastoor Meesters hielden ieder een korte rede. De oude school die te klein was zal nu in de vroegere kerk worden ondergebracht, die aanvankelijk als school gebouwd is.

Cur. Vrijwilliger corps.

Na geslaagd examen is de korporaal Edgar Monte bevorderd tot Sergeant en de scherpschutter I. Adama tot korporaal.

Onze gelukwenschen!

Dr. Harms.

In aansluiting op ons bericht van de vorige week. dat Dr. Harms chirurg en Maatschappijdokter wordt bij de Eagle op Aruba, willen we mededelen, dat Dr. Harms nog tot 1 Januari voor patienten op Curaçao te consulteren is.

In dank ontvangen.

Almanak de Bristol.

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij niet-plaatsing nimmer teruggegeven.

Den 26n November 1934 viert de de heer L. A. Frederika, Opziener der veldwachters in Curaçao zijn 50ste verjaardag, waarvan hij 30 in 's Landsdienst heeft doorgebracht. Op 18 jarigen leeftijd in dienst getreden, is zijn politioneele loopbaan geweest als volgt:

Op 26 Januari 1904 is hij benoemd tot infanterist 2de klasse.

Op 1 Sept. 1908 kreeg hij zijn benoeming als veldwachter.

In 1918 werd hij benoemd tot agent 2de klasse en op 11 Juli 1924 werd hij bevorderd tot agent 1e kl. Bij de reorganisatie van de politie in Curaçao kreeg hij in April 1930 zijne benoeming als Opziener der Burger-politie, welke titel in Maart 1932 veranderde in dien van Opziener der veldwachters.

De Heer Frederika heeft zich in de uitoefening zijner ambtsplichten steeds onderscheiden door zijn bijzonderen ijver.

Allen die hem hebben leeren kennen, hebben hem ook leeren waardeeren. Voor ons, zijn ondergeschikten, is hij gebleken een waar sieraad te zijn van het korps, waartoe hij behoort. Niet lang geleden nl. in Augustus 1931, is hij door H. M De Koningin op bijzondere wijze onderscheiden geworden door de toekenning aan hem van een eeremedaille in zilver, in de orde van Oranje-Nassau.

Wij heeten hem bij dezen hartelijken dank voor al hetgeen hij voor ons gedaan heeft, en geven hem de verzekering dat zijn gedachtenis bij ons in dankbare herinnering zal voortleven.

We wenschen hem nog tientallen van levensjaren, in blakende gezondheid, gepaard met voorspoed, zoowel voor hem als voor de zijnen.

Namens het Corps Veldwachters,

De Veldwachter

W. Z. Jandroep.

VARIA.

Engeland is voor 80 pCt. afnemer van de totale wereldproductie aan bevroren vleesch.

Er zijn in Engeland minstens vijf kathedralen die 500 voet in lengte meten, namelijk te Liverpool (611 v.) te Winchester (526 v.); te Ely en St. Albans (elk 521 v.); en te Canterbury (517 v.).

We worden allemaal groter. Europeanen zijn gemiddeld al twee duim groter dan hun grootvaders, nu 70 jaar geleden.

ALGEMEEN HULDIGINGS-COMITÉ KERSTVLUCHT 1934.

Tot huldiging van de Hollandse Vliegers, die dit jaar een Kerstvlucht naar Nederlands West-Indië zullen maken heeft zich op initiatief van de Vereenigingen „OOST EN WEST", „ALGEMEEN NEDERLANDS VERBOND", ONZE VLOOT", alsook van de KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID, op 12 November j. l. een *Algemeen Huldigings-Comité Kerstvlucht 1934*, gevormd, dat als volgt is samengesteld;

Bestuur:

Voorzitter	:	S. M. L. Maduro
Vice - Voorzitter	:	H. E. Kiés
Eerste Secretaris	:	Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde
Tweede Secretaris	:	Th. Krafft
Penningmeester	:	P. R. Küp
Technisch Adviseur	:	W. Gauw

Leden:

Dr. H. Polvliet	:	Pater H. M. Hulsman
M. F. Friends	:	J. B. Suarez
Ds. G. E. H. Millet de St. Aubin	:	Jossy C. Henriquez
F. Vreugdenhil	:	Ir. J. D. A. M. ten Brink
B. L. Maduro	:	J. J. A. Keuchenius
H. J. Cohen Henriquez	:	Mr. F. A. Jas
A. van Hoboken	:	W. van den Donker
José M. P. Kroon	:	P. H. van Leeuwen
C. Casiano	:	A. Prince
Kapt. H. Molenbrugge	:	C. N. Winkel
Ir. C. van Putten	:	J. J. van Dam

Het Comité rekent het zich tot een groote eer, dat Zijne Excellentie de Gouverneur bereid gevonden werd het Eere-Voorzitterschap van het Comité te aanvaarden.

Het Comité stelt zich ten doel de bemanning van het vliegtuig van de K. L. M. bij haar aankomst alhier namens de bevolking van Curaçao op waardige wijze te ontvangen en te huldigen,

Een reeks van feestelijkheden, waarvan het programma nader zal worden bekend gemaakt, is reeds in voorbereiding

Om in staat te zijn de vliegers een waarlijk feestelijk welkom te bereiden en een blijvende herinnering aan dit Nationaal gebeuren namens de bevolking van Curacao aan te bieden, meent het Comité een beroep te mogen doen op de bereidwilligheid van eenieder om deze plannen ook financieel te maken. Het Comité zal derhalve dezer dagen lijsten doen circuleeren, waarop eenieder kan inteekenen.

Ook kleine bedragen zijn van harte welkom.

Het Comité vertrouwt, samen met de geheele bevolking van Curaçao in staat te zullen zijn de koene bemanning van het vliegtuig, dat ons de Kerstgroet uit Nederland komt brengen een grootsche ontvangst te bereiden.

POSTERIJEN.

Van den Directeur-generaal der Posterijen te 's Gravenhage is radiografisch bericht ontvangen, dat voor poststukken per vliegtuig „Snip" te verzenden, het luchtrecht nader is vastgesteld op EEN GULDEN per 5 GRAM bij vervoer van Nederland-Curaçao en op ZESTIG CENT per 5 GRAM bij vervoer Suriname-Curaçao.

Cnraçao, den 12n November 1934.

De Postdirecteur,
Th. Kraft.

SPORT-RUBRIEK.

Officieele Mededeelingen

VAN

"De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd-Uitslagen.

11 November 1934.

Iste klasse	R. C. C.	—	VOLHARDING	1—0
	HERCULES	—	TRANSVAAL	3—3
			(onder protest beide partijen)	
	TRAPPERS	—	GO AHEAD	1—0
Zilveren Bal	SCHERPENH.	—	DE RUITER	0—1

Stand Competitie-wedstrijden per 11|11|'34

Iste klasse	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
R. C. C.	11	7	2	2	24	8	16
TRAPPERS	14	7	2	5	17	14	16
ASIENTO	9	7	1	1	13	5	15
HERCULES	12	5	5	2	14	8	15
BISMARCK	12	6	3	3	17	11	15
TRANSVAAL	12	3	5	4	21	14	11
VOLHARDING	11	4	0	7	16	13	8
M. S. V.	14	2	2	10	13	51	6
GO AHEAD	11	0	4	7	2	12	4
Res. Iste klasse							
R. C. C. 2	6	4	1	1	23	4	9
TRAPPERS 2	6	2	3	1	7	5	7
ASIENTO 2	6	3	0	3	10	10	6
VOLHARDING 2	6	2	2	2	9	9	6
* BISMARCK 2	6	4	1	1	14	8	5
TRANSVAAL 2	4	1	2	1	6	5	4
HERCULES 2	6	1	1	4	5	13	3
M. S. V. 2	6	1	0	5	4	18	2

* 4 Winstpunten in mindering gebracht wegens het niet opkomen in den wedstrijd tegen "R. C. C." 2 op 2 April l.l. en tegen „Trappers" 2 op 10 Juni l.l.

WEDSTRIJD - PROGRAMMA.

Zondag, 18 November.

MUNDO NOBO
Comp. 1ste kl.
Bismarck — R.C.C.
Aanvang: 4.15 precies.
Scheidsrechter: Beltram
Comp. Res. 1ste kl.
Hercules 2 — M. S. V. 2
Aanvang: 3.— precies
Scheidsrechter: Visser

DE HOOP
Comp. 1ste kl.
Go Ahead — Transvaal
Aanvang: 4.15 precies.
Scheidsrechter: Ramos

Zondag, 25 November.

Comp. 1ste kl.
Asiento — Transvaal
Aanvang 4.15 precies.
Comp. 1ste kl.
Go Ahead — Hercules
Aanvang: 3.— precies.

Comp. 1ste kl.
Bismarck — Volharding
Aanvang: 4.15 precies.

Zondag, 2 December.

Comp. 1ste kl.
Asiento — Bismarck
Aanvang: 4.15 precies
Res. 1ste kl.
Transvaal 2 — Volharding 2
Aanvang: 3 — precies

Comp. 1ste kl.
Go Ahead — R. C. C.
Aanvang: 4.15 precies

Zondag, 9 December.

Comp. 1ste kl.
R. C. C. — Transvaal
Aanvang: 4.15 precies.
Zilveren Bal (Eindwedstrijd)
Winnaar M. — Volharding 2
Aanvang 3.— precies

Comp. 1ste kl.
M. S. V. — Trappers
Aanvang: 4.15 precies

MAANDAG, 19 November, om 4.15 precies, OEFENWEDSTRIJD tusschen A. en B. elftal op het terrein Mundo Nobo.

Getracht zal worden om minstens twee maal per maand deze oefenwedstrijden te doen plaats vinden teneinde steeds klaar te kunnen staan met een goede combinatie. De eerste oefenwedstrijd heeft reeds plaats gehad op Vrijdag 9 dezer. Op Uw aller medewerking wordt gerekend!

SAMENSTELLING DER ELFTALLEN:

A — elftal (Oranje shirt.)

CONFESOR (Trappers)

HOLLANDER (R.C.C.) — MADURO (Trappers)

LEERS (J.H.) — SENTIAGO (J.H.) — ROYER (J.H.)

MADURO (J.H.) — RAMIREZ (J.H.) — SUAREZ (R.C.C.) — MICHAEL (J.H.) — RONDIJK (Volharding)

MARUGG (J. H.) — LEERS (R.C.C.) — SCHOUTEN (R.C.C.) — PRINCE (R.C.C.) — EVERTSZ (Hercules)

CORREA (J.H.) — NAHAR (Transvaal) — CECILIA (Bismarck)

WEBER (Hercules) — KRAM (J. H.)

PINEDO (Hercules)

B. — elftal (Witte shirt).

Alleen shirts worden op het terrein verstrekt.

In- en afschrijving Werkende Leden

Van 5 t|m. 12 NOVEMBER 1934.

INGESCHREVEN:

„De Ruyter"	Victor Francisco	D. N. 17	per 8-11-1934
	Reinadito Schoren	W. A. 796.	
	Jose van Meel	Normandië 87	
	Mario Damasco	W. A. 207	
	Manuel Jansen	W. A. 205	
	Frans Pinedo	W. A. 205	
„Transvaal"	E Jurrjens, J. Jurrjens	Carthagenastraat 18,	per 10-11-1934
„Go-Ahead"	A. Sordam,	?	, per 1 11-1934

AFGESCHREVEN:

„Transvaal" A. de Koop. per 10-11-1934

De Buitengewone Algemeene Ledenvergadering, waarin drie nieuwe Bestuursleden van den C.V.B. (Voorzitter en twee Bestuursleden) gekozen zul len worden, zal gehouden worden op WOENSDAG, 21 November, des avonds om 8 uur in het gebouw van het Dameskransje „Eendracht Maakt Macht", Curaçaostraat 50, Otrabanda.

Door het Bondsbestuur worden de volgende candidaten gesteld:

Voorzitter:

Bestuursleden:

De Spelregel- & Protestcommissie heeft bepaalt dat de wedstrijd R. C. C. 2 — Transvaal 2, welke heeft plaats gehad op den 7den October, moet worden overgespeeld. (Het protest inzake deze wedstrijd werd ingediend door de vereeniging Transvaal).

Beboet zijn wegens het niet op tijd inzenden van de wedstrijd- en ruilformulieren betrekking hebbende op den wedstrijd van 11 November, de Vereenigingen: Trappers en Go Ahead, elk voor fl. 1.—.
(H.R. Artikel 32, lid 3, *a.*)

Het Bestuur.

HERCULES — TRANSVAAL
3 — 3

Om 3.15 fluit scheidsrechter Ramos „beginnen" en stellen de beide elftallen zich op. Transvaal speelt met 10 man, waaronder vier invallers terwijl H. compleet is.

T. heeft tegenwind en H. komt flink opzetten, doch kan nog niet doelpunten. In de eerste tien minuten verkeert T's doel in groot gevaar totdat eindelijk Faneyten van dichtbij een schot lost dat onvoldoende door T's keeper verwerkt wordt, zoodat de bal achter de doellijn komt te vallen. 1—0 voor H. Daarna onderneemt T's voorhoede een krachtige aanval die op een mislukking uitloopt. Kort daarop kan Faneyten zich weer de bal toegespeeld zien, loopt met de bal tot dichtbij 't doel en schiet onhoudbaar in. 2 — 0. Even later speelt een achterspeler van T. de bal met de hand. Penalty!

Laurens schiet slecht in en T's doelman kan gemakkelijk de bal stoppen waarna T's voorhoede een aanval onderneemt. Eiloof krijgt een voorzet en met een keurige schuiver passeert hij keeper Pinedo. De stand is dan 2—1 voor H. Even voor de rust krijgt T's linkshalf D. Jones een blessure aan den arm en moet 't veld verlaten. Daarna treedt de rust in.

Na de rust komt H. weer gevaarlijk opzetten en de voorhoede ziet haar moeite beloond, want met een mooie schuiver passeert Jansen T's keeper! 3—1 voor Hercules. Als T's voorhoede de bal bemachtigt gaat zij met een snelle ren op H's veste af, en ja hoor, Valies krijgt de bal toegespeeld en kan H's keeper van zeer dichtbij gemakkelijk 't nakijken geven. 3—2.

Vlak voor 't einde neemt Valies een corner, Klink kopt met groote inspanning naar Hans Jurrjens die de bal nu onhoudbaar in 't net kopt. 3—3. Na nog een paar minuten gespeeld te hebben is 't uitscheiden.

Faverey.

VOLHARDING — R. C. C.
0 — 1

Volharding speelt met wind mee en bezorgt R.C.C.'s achterhoede moeilijke oogenblikken zonder echter te doelpunten.

Ook R.C.C.'s voorhoede breekt los, en tracht een goal te maken, hetgeen echter uitblijft.

De rust treedt in en V. onderneemt een aanval, die bijna succes bracht. Dan krijgt midvoor Suarez van R. C. C. de bal toegespeeld, hij geeft aan Schouten, deze geeft terug; dit mooie combinatiespel gaat tot vlak bij V's doel en onhoudbaar schiet Suarez in.

1 — 0 voor R.C.C. Ook V. krijgt kans te doelpunten, doch benut die niet. Na nog eenige mooie spelmomenten van beide kanten wordt afgefloten.

Scheidsrechter Beltram heeft keurig geleid.

Faverey.

De Heer Fav.: „Beknopte" wedstrijd-verslagen zijn ten allen tijde welkom. Wees echter zo goed n' grote mate van voorzichtigheid in acht te nemen. Als zelf actief lid van één der deelnemende clubs loopt U natuurlijk gevaar eenzijdig te worden in Uw oordeel. Ook verdient het aanbeveling, dat U, als sportman, en vooral als lid van het bondsbestuur, het gezag van de scheidsrechter hoog houdt en later niet reflecteert op vermeende fouten, waartegen U in clubverband niet reglementair geprotesteerd hebt. Als buitenstaander zou U in deze veel veiliger uw meening kunnen uiten, zonder gevaar te lopen anderen in hun persoonlijke overtuiging te krenken.

Red.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS-VEREENIGING.

AFDEELING
WILLEMSTAD — CURAÇAO.
GROEP I.

GROEP-NIEUWS van
Maandag 19 tot en met Zondag 25 November 1934.

Uit de leiderskamer: *J. J. BEAUJON* behaalde op Zaterdag, 10 November het insigne *ZWEMMER.*

Terug uit ROEMENIE en wederom in patr. Arenden geplaatst *NIOMA CAUCHANCHU.*

Benoemd tot captain van het 2e elftal: Vaandrig *W. de HASETH.*

DEZE WEEK *GEEN* PATROUILLE BIJEENKOMSTEN, IN VERBAND MET HET GEHOUDEN WEEK END.
GEEF HET UNIFORM TIJDIG IN DE WASCH.

TROEPAVOND.

Vrijdag, 23 November om half zeven bij de Groene Wigwam verzamelen.

EEN BELANGRIJKE SEINOEFENING.
(prijs wordt uitgeloofd).
ALS JE WINNEN WILT, TRAIN JE DAN IN DE LETTERS EN IN 'T OPNEMEN.
Verhaal: HET GEHEIMZINNIG SEINBERICHT.

TROEPBIJEENKOMST.

Zondag, 25 November is 't om 2 uur op het R I verzamelen.
TOCHT NAAR SAN NICOLAS.
VERKENNERSSPELEN.... SLUIPOEFENING EN VERKENNEN VAN DE OMTREK.
Thuiskomst voor elke jongen is 9 uur 's avonds.
(brood medenemen).

HORDE van GROEP I.
Dinsdag, 20 November.
Op de bekende tijd verzamelen.
Rimboedansen en spelen. Wedstrijdspelen. Instructiekamp.

Vrijdag 23 November.
Om half vijf inspectie voor het kamp komen maken.
Bagheera zal de inspectie leiden.
Zorg al het opgegevene bij je te hebben.

Zaterdag, 24 November
Vertrek kamp BEEKENBURG om 2 uur.
Terugkeer Zondagmiddag 5 uur.
Goede jacht.
Akeela

MET ERKENTELIJKHEID BETUIG IK DANK AAN ALLEN, WELKE MIJNE WEKELIJKSCHE VERHALEN OVER PADVINDERIJ EN NOG WAT, OVER DE AFGELOOPEN TWEE JAREN, SYMPATHIEK GEZIND WAREN.

11 November 1934.
M. v. d. MAAREL Jr.

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 18 — 24 November 1934.

S.S.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Carabobo	18	Maracaibo	18	New-York
Phrygia	18	Hamburg	18	Pto. Barrios
Costa Rica	18	Amsterdam	19	P. Limon
Tachira	19	New-York	19	Aruba, Maracaibo
Van Rensselaer	19	Amsterdam	19	New-York via Suriname & Venezuela
El Libertador	19	Maracaibo, Aruba	19	Aruba, Maracaibo
Baralt	20	St. Kitts, St. Eustatius, Saba, St. Martin & Bonaire	—	Curaçao
Alkmaar	21	Amsterdam	21	Cristobal, Costa del Pac.
Atlas	21	Pto. Rico & S. Domingo	—	Curaçao
Venezuela	22	P. Limon	22	Hamburg
El Libertador	22	Maracaibo, Aruba	22	Aruba, Maracaibo
Medea	22	New-York	22	Aruba, Maracaibo
Ingrid Horn	22	Cartagena	22	Hamburg
Luna	23	Maracaibo	23	New-York via P. Cabello
Atlas	—	Curaçao	23	Havens van Haïti, Pto. Plate
Dalvangen	23	Paramaribo	23	New Orleans
Nebraska	23	Londen	23	Cristobal
Baralt	—	Curaçao	24	Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius & Saba
F[illegible]dre	24	Le Havre	24	P. Limon
[illegible]ada	—	Curaçao	24	Maracaibo

De Sociale rechtvaardigheid.

De rector Magnificus van de katholieke Universiteit te Nijmegen Prof. Dr. Kors o. p. heeft met de diesviering over het bovengenoemde actuele onderwerp een zeer belangrijke rede gehouden.

Dat ook onder ons katholieken deze deugd nog niet goed begrepen wordt, moge blijken uit wat de hoogleraar zegt over het belasting betalen.

We ontlenen aan de rede het volgende:

In de Germania van 29 Mei 1933 schreef van Nell - Breuning S. J. over „Quadragesimo Anno" dat deze encycliek zonder overdrijving de Encyklek der sociale rechtvaardigheid kan worden genoemd. De uitdrukking sociale rechtvaardigheid is betrekkeiijk nieuw.

Vroeger werd deze term als „wetenschappelijk niet juist" gebrandmerkt. Het verdrag van Versailles erkende reeds, dat een algemene vrede slechts gevestigd kan worden op de grondslag der sociale rechtvaardigheid. Katholieke sociologen en economen hebben haar aanvaard en tenslotte werd ze door Quadragesimo Anno als het ware gecanoniseerd. Door velen gebruikt en door velen misbruikt heeft men zich de laatste tijd beijverd, de betekenis ervan scherper te omlijnen. De meest aangewezen weg om tot het verstaan van de termen te komen, is ze te ontleden en na te gaan, hoe Quadragesimo Anno ze aanwendt.

Wanneer wij het begrip „sociaal" gaan analyseeren, komen wij aanstonds tot de onderscheiding: een bredere en een strikten zin van het woord. In brederen zin kan het gezegd worden van iedere menselijke saamhorigheid, in welke zin wij ook spreken over de sociale natuur van de mensch

Daarnaast echter wordt sociaal genomen in de meer beperkte betekenis, samenhangend met het maatschappijlijke leven in zijn geheel, dat alle uitingen van menselijke saamhorigheid insluit. Het heeft dan betrekking op de alle beperkte gemeenschappen omvattende maatschappij, de georganiseerde samenleving, gericht op het alzijdig menselijk welzijn.

Alle auteurs leggen zonder onderscheid verband tusschen de sociale rechtvaardigheid en het algemeen welzijn. Wij hebben dus te onderzoeken welke rechtvaardigheid dit gericht zijn op het algemeen welzijn meebrengt.

De wettelijke rechtvaardigheid in algemene zin omvat zoowel de billijkheid als de wettelijke rechtvaardigheid in strikte zin.

Heeft de particuliere rechtvaardigheid nu iets met het algemeen welzijn uit te staan?

De particuliere rechtvaardigheid regelt de rechtsverhouding van enkeling tot enkeling èn van gemeenschap tot enkeling. De particuliere rechtvaardigheid, die de rechtsverhouding van gemeenschap tot enkeling regelt, houdt verband met het algemeen welzijn daar het dit tot doel heeft.

Volgens Prof. Kors moeten wij de sociale rechtvaardigheid vereenzelvigen met de algemene rechtvaardigheid, of wettelijke rechtvaardigheid in brederen zin.

De sociale Rechtvaardigheid van Quadragesimo Anno.

Wanneer wij de verschillende plaatsen — 8 in getal — waar de encycliek over sociale rechtvaardigheid spreekt, nagaan, dan schijnt geen enkele met deze opvatting in strijd te zijn.

Het is niet mogelijk uit de encycliek meer te besluiten dan dat de Paus er bijzonderen nadruk op leggen wil, dat de sociale rechtvaardigheid of de eisen van het algemeen belang ook een woord hebben mee te spreken in dingen, welke, op zichzelf beschouwd, slechts betrekkingen tussen individuën of individuele groepen raken, zooals de verdeling van de geproduceerde goederen, het loonvraagstuk en andere economische gedragingen. Dat is immers juist het kenmerk der individualistische mentaliteit, welke tot nu toe het economisch leven beheerschte, dat geen rekening gehouden werd met de eisen van een gezond gemeenschapsleven. De algemene rechtvaardigheid volstaat hier volkomen.

Juist omdat het algemeen welzijn het doel der menselijke samenleving is, strijdt het met dit wezensdoel der gemeenschap, waarvan toch allen leden zijn, dat een klasse van het gemeenschapsgoed geniet en de andere er van wordt uitgesloten; dat er loontoestanden zijn, waarbij een huisvader zijn gezin niet voeden kan; dat lonen rijzen en dalen uit privaat winstbejag, zonder rekening te houden met de eisen van het algemeen belang, dat ongebreidelde concurrentie en economische dictatuur heel het economisch leven ontwrichten. De encycliek Quadragesimo Anno vordert dus geenszins, dat sociale rechtvaardigheid moet worden opgevat als een rechtvaardigheidsdeugd, welke van de wettelijke recgtvaardigheid in breden zin specifiek onderscheiden is.

Spreker zou de sociale rechtvaardigheid willen definieren, als de deugd welke 's menschen wil blijvend geneigd maakt de rechten der gemeenschap op zijn uiterlijke menschelijke werkzaamheid ten bate van het algemeen welzijn te eerbiedigen en zich daarnaar te gedragen.

Het is geen geringe verdienste van deze niet genoeg te prijzen pauselijke zendbrief, dat hij de huidige, in het liberalististisch invidualisme opgevoede menschheid weer eens wijst op haar plichten ten opzichte van de gemeenschap. De allernoodzakelijkste deugd is ook door moralisten wel eens te veel verwaarloosd. De leer van sommigen over de plicht van belasting betalen zou hier ter illustratie dienst kunnen doen. Ook wij waren aangetast door de leuze: ieder voor zich en God voor ons allen.

Zoo dus hebben de rijken naar de ondubbelzinnige leer der H. Schrift en der Kerkvaders, de allerstrengste verplichting om aalmoezen te geven, de liefdadigheid te beoefenen en wèl te doen in grote stijl.

Al degenen, zegt Gillet, die deel uitmaken van een gemeenschap, moeten dus, in hun eigen belang, aan de gemeenschap geven, datgene, wat men aan de gemeenschap schuldig is, aldatgene zonder hetwelk deze gemeenschap zou ophouden te leven en te bloeien.

Sociale rechtvaardigheid in onze tijd.

Daar gaat heden ten dage een nieuwe stroming door de volkeren, een sterker drang naar nationale eenheid, naar hechter gemeenschapsband, naar versterking van het corporatief besef. Deze bewegingen dreigen te vervallen in een ander uiterste, dat van de totale staat, van kudde-gemeenschap, niet van saamhorigheid maar van de alle beweging belemmerende saamgebondenheid der romeinse faces. Daarentegen vermag alleen de echte beleving van de sociale rechtvaardigheid een dam opwerpen.

Als wij geloven, dat de natuur niet doodt, maar vervolmaakt, dat Christus niet gekomen is om de natuurwet op te heffen doch ze te volmaken, laat dan onze belijdenis van de gemeenschap der heiligen, van het Corpus Christi mysticum ook terugstralen en verwarmend werken op het burgerlijke gemeenschapsleven.

Wij hebben de plicht ons hier in de natuurlijke gemeenschap één te voelen en het belang van het geheel eerder te zoeken dan eigenbaat. Dit is de wet van heel het universum, waar de delen zijn voor het geheel; waar alles van het laagst tot het hoogst samenwerkt in wonderbare harmonie; waar zelfs zuivere geesten dienende Geesten zijn; waaraan ook de mens vrij zich te onderwerpen heeft, wil hij niet ten onder gaan.

Het is de wet van het goddelijk leven zelf, de eeuwige samenleving bij uitstek, waar de Vader zich geheel geeft aan den Zoon en de Zoon in den Vader leeft en beiden zich weer uitstorten in den H. Geest, die hun beider Liefde is. Zoo voert ons het geschapene terug naar zijn oorsprong en leren wij dieper beseffen, dat ook ons gemeenschapsleven in liefde en rechtvaardigheid de glorie verkondigt van Hem, die eenmaal alles in allen zal zijn.

Proeve van een katholiek program.

Met belangstelling mogen onze katholieken kennis nemen van de ingenomen stelling in politicis, van de katholieken in Indië.

De Nieuwe Tijd, het orgaan der Indische Partij bevat in haar Augustusnummer een artikel over het „Volksraadprogramzitting 1935—1939".

We drukken hieronder de „inleiding" van dit program af dat mettertijd door een Curaçaose Katholieke partij haast letterlijk zou kunnen worden overgenomen:

„De Indische Katholieke Partij stelt met voldoening vast, dat ook onder hen die geen positief-Christelijke godsdienst belijden, er velen gevonden worden die, geslagen door de nood der tijden en staande voor de verwoestingen van een levensophouw, welke in het losse zand van godsdienstig neutralisme geen fundament kon vinden, thans openlijk de groote betekenis van de godsdienst voor het maatschappelijk en staatkundig leven erkennen.

De Indische Katholieke Partij heeft dit niet alleen thans, maar altijd begrepen en in haar beginselen tot uitdrukking gebracht. Zij is er thans niet minder dan vroeger van overtuigd, dat strenge zedelijke beginselen de richtsnoeren moeten zijn van de samenleving der mensen en dat zedelijke beginselen zonder gezonde wortels in de bodem van de godsdienst, gedoemd zijn om te kwijnen en af te sterven.

De Indische Katholieke Partij is geen kerkelijke partij, maar een vrije vereniging van Katholieke Nederlandse onderdanen, die uiting geven aan hun politieke persoonlijkheid.

Voor hen is de principiele grondslag van hun handelen op elk gebied des levens, benevens de overtuiging, de kracht en de stuwing van dat handelen: het Katholiscisme

Voor wat hun politieke organisatie, de Indische Katholieke Partij betreft, houden zij onwrikbaar vast aan de grote beginselen van wijsbegeerte en openbaring over oorsprong en bevoegdheid van het gezag, over wezen, doel en inrichting van de Staat, zooals die zijn ontwikkeld in de encyclieken der Pausen, inzonderheid in „Immortale Dei" en „Graves de Communi Re" van Paus Leo XIII in „Ubi Arcano Dei" van Paus Pius XI, en voor deze tijd zeer in het bijzonder — wat de taak van de Staat met betrekking tot de maatschappelijke orde betreft — in de encycliek „Quadragesimo Anno".

Deze grondbeginselen nader uit te werken, zal de taak zijn van een commissie die zich heeft gezet tot het grondig bestuderen en concipieren van een beginselprogram.

Voor de komende 4-jarige periode wil de Indische Katholieke Partij een Volksraadprogram opstellen, dat dadelijk te verwezenlijken denkbeelden bevat en met name die, welke thans in de brandpunten der algemene belangstelling staan.

De Indische Katholieke Partij vraagt — herhalend dat zij geen kerkelijke partij is, maar een vrije vereniging van Katholieke burgers, die uiting geven aan hun politieke persoonlijkheid — ook en met nadruk de aandacht van haar medeburgers, vooral van die welke in een politieke partij georganiseerd zijn. Wellicht komen zij tot de erkenning dat steun aan de Indische Katholieke Partij volkomen strookt met menig eigen denkbeeld ten aanzien van de aan de orde gestelde vraagstukken. Met des te meer vrijmoedigheid durft de Indische Katolieke Partij deze aandacht vragen, wijl aan haar bestuur ongetwijfeld ook anderen bij herhaling gebleken is, dat andersdenkenden in haar beginselen de waarborgen vinden, welke zij voor een gezond staatsleven onmisbaar achten".

Onsterfelijkheid en vergetelheid.

Er zijn mensen, wier natuurlijke eerzucht misschien heel hun leven lang ónder minimaal niveau is gebleven en wier naam desondanks de eeuwen tart.

Zij zijn even vergeten als onsterfelijk en dat in die mate, dat men ze even goed vergeten onsterfelijken als onsterfelijke vergetenen kan noemen.

Vooraan in deze eigenaardige rij staan „Uncle Sam", de Duitse „Michiel" en misschien „ook John Bull".

De oorsprong van deze verpersoonlijking der Verenigde Staten, en de vraag, hoe Uncle Sam in de wereld gekomen is, is lang een veel omstreden kwestie geweest, totdat niet lang geleden een historie lievend gezelschap te New-York uit brieven en oude documenten een uiteindelijke en bevredigende oplossing gevonden heeft.

Tijdens den veldtocht van 1812 waren de leveranties van vlees voor de Amerikaanse troepen gegund aan 'n veehandelaar uit de kleine stad Troy in den Staat New-York, met name Sam Wilson.

De toenmalige verkeersmogelijkheden lieten niet toe, dat de proviand regelmatig op tijd aankwam, maar de vreugde was er bij de lang verlangde aankomst van een transport des te groter om; en omdat Sam Wilson grotere zendingen van zijn gezouten en gekuipt vlees zelf placht te vergezellen, werd ook hij gewoonlijk hartelijk door de soldaten ontvangen. Hij werd een graag gezien en welbemind man, en met verloop van tijd werd de oude heer vertrouwelijk Uncle Sam genoemd, terwijl men schertsend beweerde, dat de letters U. S. (United States), op zijn vaatjes vlees geprint, de paraaf van zijn door de soldaten gegeven bijnaam was.

In een oorlogsdagboek, dat nogal opgang maakte, en in 1816 door Jack Dolon werd uitgegeven, werd dan voor 't eerst de uitdrukking „Uncle Sam" voor heel de proviand-afdeling van het leger gebruikt, en nauwelijks 'n paar jaren later gold zij voor heel de regering.

De oorsprong van Oom Sam alzo uitgemaakt zijnde, heeft de stad Troy voor Sam Wilson een groot monument opgericht, waarin de veehandelaar staat uitgebeiteld in het kleed van zijn tijd.

En zo stamt de Duitse Michiel, met zijn slaapmuts, af van een ruitergeneraal, Hans Michel Elias von Obertraut, die in 1574 in de Rijnpaltz geboren is, en die in 1625 in de buurt van Hannover bij Seelze na een succesvolle verdediging van de stad Nienburg, stierf. Deze Hans Michel Elias heeft 'n avontuurlijk leven geleid, maar hij hield zijn standaard ondanks menige veldslag dank zij zijn beleid en moed tijdens den dertig-ja-rigen oorlog, hoe langer hoe hoger. Bij vriend en vijand werden zijn ridderlijke en soldateske kwaliteiten zoo geprezen, dat na zijn dood de „Duitse Michel" identiek was aan dapperheid en trouw. Later vervaagden de scherpe kanten van het symbool en werd hij veeleer het zinnebeeld van Duitse goedmoedigheid en nog niet uitgeslapen lankmoedigheid.

Engeland dankt in tegenstelling van Amerika en Duitsland zijn John Bull niet aan een werkelijk bestaan hebbend mens, maar aan 'n theaterfiguur. In 1712 schreef Dr. John Arbuthnot, een Schot, en lijfarts van koningin Anna, een satyre, getiteld „de helse gerechtigheid", waarin verschillende personen een natte vertegenwoordigden; zoo werd Holland daarin gepresenteerd door Nikolaas Kikker, Frankrijk door Johannus Pad en Engeland door John Bull. Later liet Arbuthnot een ander werk: „De geschiedenis van John Bull" verschijnen, zoodat al spoedig deze naam schertsenderwijze gebruikt kon worden voor den Engelsman.

In de lange rijen die in het schimmenland achter dezen Wilson en Obertraut — om John Bull dan niet toe te laten in deze Elyzeese velden —, vinden we verschillende bekenden, zooals Gobelin, de bekende gobelinwever, dokter Guillotin; Shrapnel, een Engels majoor, die in 1803 een hels vuurwerk uitvond, dat met zijn naam prijkt; de zuinige Franse minister van financiën, Etienne de Silhouette, die de koninklijke slotzalen door de schaduwbeelden verving; Tattersall, die in 1777 de eerste manege opende, en James Boykott, de Ierse grootgrondbezitter, die in 1880 weigerde toe te treden tot de Ierse landliga en haar pacht te betalen, zoodat al zijn vroegere vrienden zich van hem afwenden, allen omgang met hem verbraken en zijn arbeiders zelfs daartoe wisten te dwingen; hij werd dus „geboykott". Bekend mag ook worden verondersteld, de farmer Lynch, uit Virginia, die door de onveiligheid in zijn dagen zich genoopt gevoelde, om met een op heterdaad betrapten misdadiger korte metten te maken.

Maar minder bekend is wellicht een Hollands sportsman Dr. Miquet Kolf, die in 1683 naar Engeland overstak, en die zoo'n liefhebber van 't golfspel was, dat nog naar hem heet.

Dat Amerigo Vespucci zijn naam aan de nieuwe wereld heeft gegeven, leest ieder kind op de schoolbanken, maar zelden vertelt men er bij, aldus 'n Oxfords hooggeleerde, dat Amerigo de geromaniseerde vorm van het Hongaarse Emmerich, Imrek, Imre en Heinrich, Hendrik, zoodat er geen reden zou zijn om Amerika niet „Hendriksland" te noemen.

Zoo leven talrijke vergeten onsterfelijken voort zooal niet in ons bewustzijn, dan toch in ons spraakgebruik, en de taal is niet de bitterste medicijn tegen de vergetelheid.

Het ontzielde Bedrijf.

De „Standaard" klaagt in een hoofdartikel, dat al het vertrouwelijke uit het moderne economische leven is verdwenen nu het commerciele element totaal overheerst:

De rechtszekerheid is thans, dank zij ook de wet op het arbeidscontract vermeerderd, op (Curaçao zijn we eens zoo ver niet,) maar ach, voor onderscheidene is het levensgeluk niet verhoogd, voor fijngevoelende vooral niet. In de hartelijke handdruk, de troost in droeve, de gelukwensch in blijde dagen, de belangstelling in zijn zijn levenslot, het saam-arbeiden en saamleven lag eene versterkende, vertroostende gedachte.

De poëzie is thans vrijwel uitgebanen. De band tusschen patroon en arbeiders wordt steeds slapper en zedelijke overwegingen komen moeilijker tot haar recht. Vooral de ontwikkeling van het grootbedrijf, de uitzetting van de naamlooze vennootschap als rechtsvorm, waarin het bedrijfsleven zich hult, bevorderen dit proces.

Het leven is daardoor verarmd. „Mijn patroon groet mij niet eens", „mijn patroon kent mij niet eens" — zoo klaagt bij de gehouden equêtes meer dan een, die zijn weerzin tegen de arbeid lucht.

De arbeider is dikwijls niet meer de bepaalde persoon, de mens met eigen deugden en gebreken, die werkt met den menspatroon, Hij is een nummer in het grote getal. zonder bezwaar en zonder voorkeur te vervangen door een ander nummer.

Geen heeft die wondeplek onbarmhartiger opengelegd dan Henry Ford, wanneer hij letterlijk schrijft: „Een echt grootbedrijf is te groot om menselijk te zijn. Het groeit in die mate, dat het de persoonlijkheid van de enkeling moet onderdrukken. In een grote onderneming verdwijnt de gestalte van den werkgever als van den werknemer in de menigte."

Op welke akelige kilheid welbewust wordt aangestuurd leren deze uitspraken van Ford, die wij onveranderd en zonder commentaar uit zijn boek overnemen: „Het is overbodig bijeenkomsten te houden ten einde de verhouding tussen den arbeider en de afdeelingen onderling te verbeteren. En 't is niet nodig dat mensen, die tezamen moeten werken, elkaar liefhebben."

„Veel persoonlijk contact is er niet — de mensen doen hun werk en gaan naar huis na afloop — een fabriek is geen huiskamer." „Ons arbeidsbureau wijst niemand af om iets, dat hij vroeger mogelijk gedaan heeft; hij is ons welkom, of hij van Sing Sing of van Harvard, uit de gevangenis of universiteit komt en wij informeren zelfs niet aan welke van deze beide hij gepromoveerd is. Al wat hij nodig heeft, is de wil tot werken." „Wij hebben niet veel op met „persoonlijke voeling" of met het menselijk element" in het beroepsleven. Daarvoor is het reeds te laat."

Wel mocht, met dergelijke, verschijnselen voor ogen, Werner Sombart zijn bange zucht slaken over het „ontzielde" bedrijf. Wij staan voor het droeve feit, dat men toenemende mechanisering van het bedrijf, „vergeestelijking" in bepaalde zin, gepaard zoekt te doen gaan met „ontzieling". De ziel wordt uit het bedrijf gestoten" mag er zijn, maar de ziel is contrabande. De ziel moet bij het binnentreden van de fabriek in de kleedkamer worden achtergelaten.

De ziel evenwel kan niet van den mens van den arbeider worden losgemaakt. Ze kan worden verminkt en gekneusd, maar gedood worden kan zij niet. De ziel overwint!

Het kwaad van de arbeidsvervloeking wordt ontgetwijfeld bevorderd door factoren, gelegen in de uitwendige ontwikkeling van de arbeid. Vóór alles echter schuilt het kwaad in de ziel. Heilloze leringen vergiftigden en vergiftigen nog de ziel van den arbeider. Alle pogingen tot herstel van de arbeidsvreugde zal met onvruchtbaarheid zijn geslagen, indien niet tot de ziel van den arbeider wordt genaderd.

Bij het arbeidsvraagstuk gaat het om lichaam en ziel van den arbeider.

Satyre en humor.

We hebben het de vorige week in dit blad gehad over de nieuwe spelling. Zoo moeilijk is die dus niet. De grootste moeilijkheid zal nog zitten in de beoordeling van wat „beschaafd Nederlands" is.

Verschillende malen wordt bij de regels gesproken over „beschaafd Nederlands en het beschaafde spraakgebruik".

Het verhaal bestaat — of het historisch is doet niet ter zake — dat een geboren en getogen Amsterdammer, wiens lagere schoolwijsheid met de jaren nogal was afgesleten, zijn zoon als volgt inwijdde in de geheimen van het Nederlandse taaleigen: „In den tegenwoordigen tijd zeg je „ik staan" en in den verleden tijd „Ik sting". Maar als je nou denkt dat je daarom ook moet zeggen „Ik gaan" en „ik ging", dan heb je 't glad mis, want dan moet het „ik gong" zijn."

Of de zoon in kwestie deze les goed begrepen heeft vermeldt de historie niet, maar als hij 't gedaan heeft, dan heeft hij in elk geval een heel goed denkbeeld gekregen van de eigenaardigheden van het Amsterdams.

De geleerden weten te vertellen dat Amsterdam alleen 19 dialecten heeft, die met de jaren veranderen, zoodat men spreekt van oud- en modern dialect.

'n Goed voorbeeld van modern Amsterdams dialect is het volgende straatliedje, dat we in 't laatste jaarboekje van „Amstelodamum" vonden. Het is niet alleen Amsterdams van klank, maar ook van inhoud. Het drukt volmaakt uit op welke wijze een Amsterdammer reageert op het heffen van een nieuwe belasting, in casu de hondenbelasting.

Men leze hardop en geniete;

„De heire fän de städ,
die hebbe altaad wät.
Ze hebben öötgefonde
belasting op de honde.
Drie gulden is de praas,
Dan krag je een bewaas.
En als je niet betaolt.
Dan wordt je hond gehaold.
Dus juffrouw, päs op je hondje,
päs op je hondje, päs op je hondje,
Dus juffrouw, päs op je hondje,
Päs op je hondje, dät daor staot."

Maar niet alleen Amsterdam, iedere stad, iedere streek heeft zijn dialect dat soms van zulk een invloed is, dat men bijna steeds in lateren leeftijd het nog in het beschaafd Nederlands terughoort.

Van dat „beschaafde Nederlands" wordt er werd ook dikwijls wat gemaakt.

Zooals tegenwoordig sommige mensen, die eens heel erg netjes willen spreken, gewagen van een „porsje ijs," zoo waren er vroeger ook mensen, die meenden dat het woord leelijk uitgesproken moest worden als „lalijk."

Bekend is ook van een Surinaamse vrouw, die haar verlangen naar haar dochter uitsprak in de volgende woorden; Mijn kind, ik heb naar u verlangd, gelijk een hert naar de waterplaats. En nog onlangs vonden we dat woord in een plaatselijk blad, waar een badplaats bedoeld werd.

Beschaafd Nederlands is niet gemakkelijk.

Het moderne kind.

Moeder: „Waarom huil je nu weer? Ik heb nu een geweer, een pistool, een sabel, een gepantserde auto en een kanon voor je gekocht...."

Kind: „Moedèèèèèr! Ik — hihi — wil óók nog gifgas hebben!!!"

„Kom, jongen," zegt meneer Hendriks, die mensen te eten heeft, „daar heb je de sleutels van de wijnkelder: ga eens links....

.... op de tweede plank van het derde vak, een van de overheerlijke flessen Franse Bourgogne halen, en breng die eens voorzichtig hier met al het respect, dat men aan haar gevorderde leeftijd verschuldigd is...."

„Bravo, dat is precies de goede, ik wens je geluk met je scherpzinnigheid...."

„O, Pa, ik kon me niet vergissen.... die stond er alleen maar...."

„Die advertenties kosten me elk jaar het dubbele van hetgeen ik verdien."

„Dat begrijp ik niet: Je adverteert toch nooit?"

„Nee — Maar mijn vrouw stevent er direct op af, als ze een uitverkoop-advertentie leest!"

Niet aardig.

Jansen komt na zijn dood aan de hemelpoort en klopt aan.

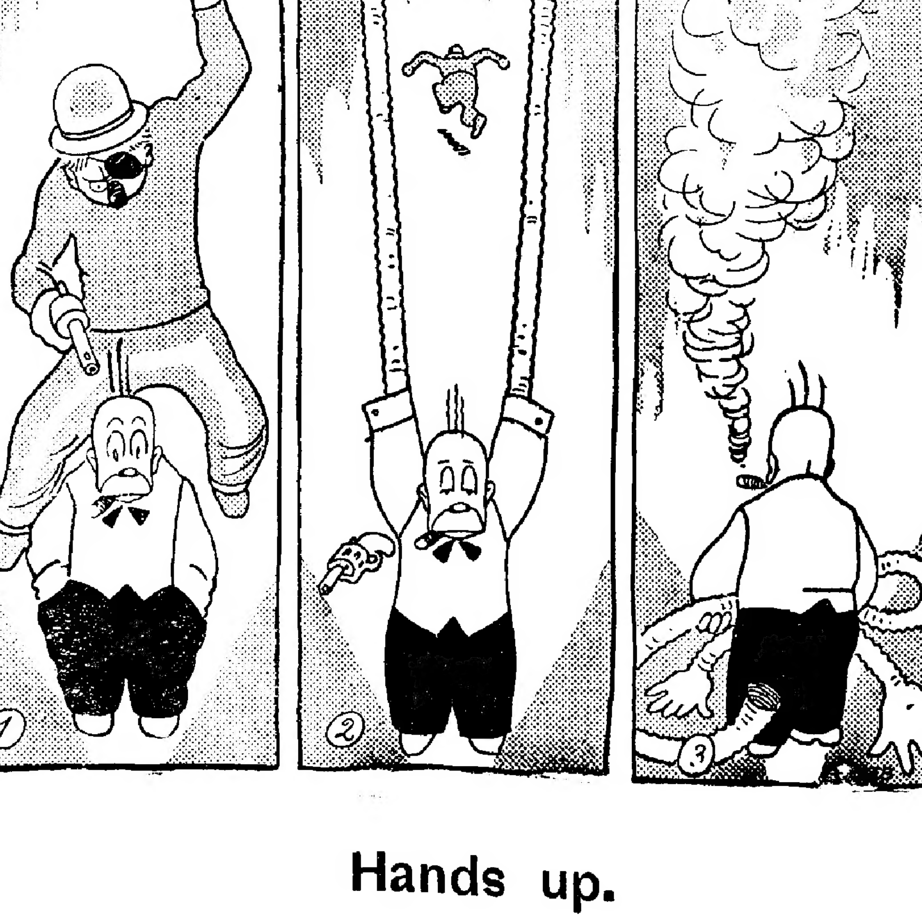
„Wie is daar?" wordt er gevraagd.

„Jansen!"

„Ja, maar er zijn zooveel Jansen's".

„Dokter Jansen dan".

„O, dokter Jansen, dan moet u hier rechts om den hoek zijn, poort voor leveranciers."

Hands up.